

Maneviyat

Müslüman Ahmediye Cemaati Türkçe Dergisi

Yıl: 3
Cilt: 2
Sayı: 12

Ekim-Aralık 2013 (Miladi)

Zilkade-Safer 1435 (Hicri)

İhaa-Fatah 1392 (Hicri Şemsi)

Yayınlayan:

Ahmadiyya Muslim Jamaat
Verlag der Islam

Adres :

Türk Masası
Ahmadiyya Muslim
Jamaat KdÖR
Genfer Str. 11 60437
Frankfurt, Almanya

Tel: Fax:

069 50688741 069 50688743

Sorumlu:

Raşit Paktürk

E-mail:

maneviyat@ahmadiyya.de

ISSN: 2192-3396

"Maneviyat" is a Turkish Magazine of Ahmadiyya Muslim Jamaat Germany KdÖR

"Maneviyat" ist eine türkische Zeitschrift der Ahmadiyya Muslim Jamaat Deutschland KdÖR

İçindekiler

Editörden	2
Kuran-ı Kerim	3
Hadis-i Şerif	4
Kelamü'l İmam	5
Fatiha Suresi Tefsiri	7
Kaside	14
Şehzade Abdullatif Şehid'in Hikayesi	22
Kuran-ı Kerim okurken ve dinlerken dikkat edilecekler	33
Dini Bilgiler Birinci Bölüm: Allah ^{celle celalühü} , İslam, Kuran-ı Kerim	36
"Hz. İsa İlah Olamaz" İncil ve Tevrat Işığında	42
Minhacü't Talibin'den	45

Content

The Holy Quran

Traditions of the Holy Prophet

Writings of the Promised
Messiah (as)

A Commentary on Surah Fatiha

Qaseedah

The story of Sahibzada Abdul
Latif sahib (ra)

Points to remember while
reciting of listening to the Holy
Quran.

Religious Knowledge Part I
(Allah, Islam, The Holy Quran)

Jesus (as) could not have been
God; In the light of the new
and old Testaments

Excerpts from "Minhaj-ul-
Talibeen"

نہرست

اداریہ

قرآن کریم

حدیث نبوی ﷺ

کلام الامام

تفسیر سورۃ فاتحہ

قصیدہ

شہزادہ عبداللطیف رضی اللہ عنہ

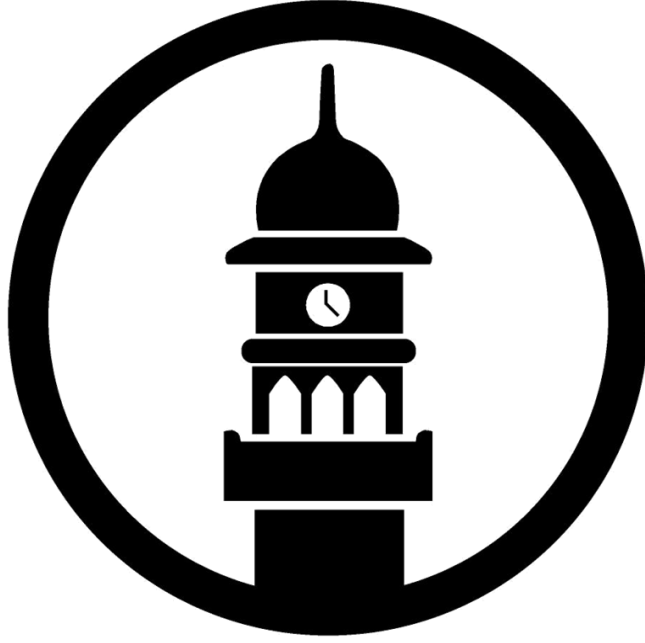
تلاوت قرآن کے تقاضے

دینی معلومات

رد تہلیلث

منہاج الطالبین

Editörden

Vadedilen Mesih ^{aleyhisselam} Hamametü'l Büşra isimli kitabında, kendisine iman etmenin hayatî bir konu olduğundan bahsetti. Bunun bir kısmını dergimizin Kelamü'l İmam bölümünde aktardık. İmamüzzaman ile ilişkisini kesen, kalbiyle ilişkisi kesilmiş vücuda benzer. Ancak ona iman edip, öğretisine can-ü gönülden bağlanan manevi hayata kavuşur. Nitekim Vadedilen Mesih'in ^{aleyhisselam} ashabı arasında, yüksek iman mertebelerine nail olan, Vahiy ve Keşf sahibi binlerce evliya vardı.

Onlardan birisi de Şehzade Abdullatif'dir. Onun, Peygamber Efendimiz'in ^{sallallahü aleyhi vesellem} müjdelediği İmamüzzaman'a olan sarsılmaz imanını, sadakat ve vefa örneği hayatının bir özetini, daha sonraki nesillere ışık tutması için dergimizde aktardık.

Bu dergimizin de okuyucularımıza faydalı olmasını ve bizim için de Allah'ın ^{celle celalühü} rızasını kazanma vesilesi olmasını temenni ederiz.

Kuran-ı Kerim

Bakara Suresi, 155-158

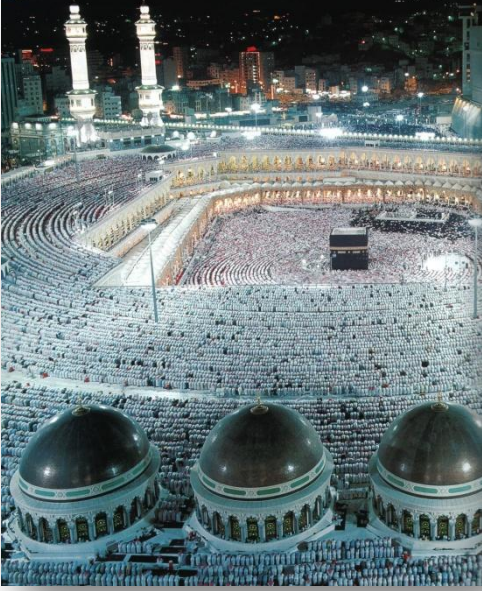

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٥﴾
وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ
الصَّابِرِينَ ﴿١٥٦﴾ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿١٥٧﴾ أُولَئِكَ
عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾

“Allah yolunda öldürülenlere, ölü demeyin. Çünkü onlar (ölü değil) diridirler. Ancak siz farkında değilsiniz. Şüphesiz, Biz, sizi biraz korku ve açlık, bir (de) mal, can ve meyvelerin eksikliğiyle sınarız. (Ey Peygamber,) sabredenlere müjde ver. Onlar bir musibete uğradıklarında (kaygılanmayıp,) “Biz Allah için varız ve muhakkak O’na döneceğiz,” derler. İşte onlara, Rableri tarafından çeşitli bereket ve rahmet (nazil olur.) Hidayete erenler (de,) onlardır.”

Hadis-i Şerif

Ameller niyetlere göredir

عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ قَالَ سَمِعْتُ
رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
يَقُولُ إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ وَإِنَّمَا
لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى

Ömer bin Hattab ^{radiyallahü anh} Peygamber Efendimiz'i
^{sallallahü aleyhi vesellem} şunları söylerken duydum, der:

"Ameller niyetlere göredir ve herkes niyetine göre karşılık alacaktır."¹

Bu hikmet dolu hadis, insan amellerinin felsefesinin temel bir prensibini aydınlatmaktadır. Görünürde hayırlı sayılan davranışlar çeşit çeşittir. Bazen işler

sadece adet gereği yapılır, bazen işler başkalarını taklit ederek yapılır ve bazende riyakarlık neticesinde meydana gelir. Ancak bizim Peygamberimiz ^{sallallahü aleyhi vesellem} bu şekilde yapılan işlerin hepsinin Allah'ın ^{celle celalühü} terazisinde değersiz ve boş olduğunu anlatmaktadır. Doğru olan davranış, kalben samimiyet ve ihlaslı niyet ile yapılan amellerdir. İşte bu amel Allah ^{celle celalühü} indinde gerçek mükafatı hak eder. Aslında insanın kalbi, dili ve el, ayak vs. gibi uzuvlarının hepsi bir amelin meydana gelmesinde eşit derecede ortak olmadıkları müddetçe amelin bir değeri yoktur. Kalpte samimî niyet, dilin bu niyeti tasdik etmesi, el ve ayakların bu niyete fiilen şahitlik etmesi halinde, bir amel kabul edilmeye değerdir. Kalbinde samimi niyet taşımayan münafıktır. Dili, bu samimi niyeti onaylamayan korkaktır. Eli ve ayağı ifade ettiği niyete uymayan kötü amellidir. Kısacası samimi niyet taşıyan amel, gerçek ameldir. Tertemiz niyetle insan, görünürde dünyevî olan amelleri dahi en güzel dinî amellere çevirebilir. Nitekim Peygamber Efendimiz ^{sallallahü aleyhi vesellem}, "bir erkek, Allah ^{celle celalühü} onu eşinin nafakasından sorumlu tuttuğunu düşünerek zevcesinin ağzına lokma verirse bu davranışı Allah ^{celle celalühü} indinde iyilik sayılacaktır," buyurmaktadır. Ne yazık ki dünyada yüzbinlerce insan sadece adet gereği namaz kılmakta, yüzbinlerce insan çevredekiler oruç tuttuğu için oruç tutmakta ve yüzbinlerce insan sadece hacı denilmek, iyilerden sayılmak veya ticaretini geliştirmek için hacca gitmektedir. Peygamber Efendimiz'in ^{sallallahü aleyhi vesellem} bu hadisi, bu tür amellerin hepsinin batıl olduğunu açıklamaktadır. Bir batıl amel ne kadar iyi görülürse görülsün Allah ^{celle celalühü} indinde onun bir ecri yoktur. Şüphesiz gerçek amel ancak içinde samimi niyet bulunan ameldir. Ve amelin mükafatı niyete göredir.²

¹ Buhari, Kaynak: Hz. Mirza Beşir Ahmed (M.A.); Çalis Cevahir Pare; Sayfa 15-18, Çev. Raşit Paktürk

² Not: Bu Hadis-i şerifi, dergimizin önceki sayısında, hadisin Arapça metninde baskı hatası olduğu için, tekrar yayınlıyoruz.

Kelamü'l İmam

Vadedilen Mesih ve Mehdi Hz. Mirza Gulam Ahmed Kadiyani ^{aleyhisselam}

Vadedilen Mesih ve Mehdi'ye İman etmek Neden Gereklidir?

Ben kitaplarımdan birinde "Evliyalara düşman olanların imanını Allah silip yok eder," demiştim. Bunun üzerine bazı kimseler bana, imanın silinip yok edilmesinin sebeplerini sorarak, "iman Allah'ın Kitabına ve Peygamberin sünnetine uymakla tamamlanır. Bundan dolayı bir Müslüman'a düşmanlık etmenin imana ne zararı vardır? Tersine bu sözler temeli olmayan ve evhamlı kişilerin vehmidir," dediler.

Biliniz ki bu görüş, içinde eksiklik barındırır ve pamuk ipliğinden de güvercinin kanatsız yavrusundan da daha zayıftır. Doğal olarak bunun kaynağı tefekkür eksikliğidir. Bu görüşün sahibi, tamahkâr bir kalple dünyaya yüzüstü düşmüştür ve dini marifetlerden tamamıyla gafildir. Bu konunun aslına gelince, bütün insanoğlu bir tek fert gibidir. Onlardan birisi baş, diğeri kalp, bazıları karaciğer, birileri mide, böbrek, birileri ise soluk alma uzuvlarına benzer ve bunlar bütün insanoğlunun reisleridirler. Bazıları ise, diğere uzuvlara benzer. Netice olarak Allah ^{celle celalühü}, baş, kalp ve diğere reis hükmündeki uzuvları gibi

yaptığı kimseleri, diğere insanlar için hayat kaynağı kılmıştır. Bir insanın bu uzuvları olmaksızın (bedenen) yaşamayacağı gibi bu reisler, yani peygamberler, nebiler, siddikler, muhaddesler, şehitler ve salihler olmaksızın da manen yaşayamaz. Bundan anlaşıldığı gibi evliyalara buğzetmek manevî ölümün ta kendisidir. Netice olarak herkimin bu makbul grup ile olan öfkesi ve zıtlaşması şiddetlenirse ve bu mahbub taife ile devamlı çekişirse; bundan vazgeçip tövbe etmezse ve bunun tedavisi için Allah'a ^{celle celalühü} dua etmezse; küf-

retmek, lanet etmek, iğnelemek ve kavga etmeyi terk etmezse, onun Allah ^{celle celalühü} indindeki en son cezası imanının silinip yok edilmesi ve haset, fısk ve isyan ateşinde bırakılmasıdır. Hatta o, şeytanın hizbine katılıp hüsrana uğrayanlardan olur. Bunun sırrına gelince evliyalar öyle bir topluluktur ki Allah ^{celle celalühü} onları sever, onlar da Allahı sever ve onların Rableri ile güçlü bağları vardır ve üzerlerine O'nun hayrete şayan lütufları vardır. Onlar ile Allah ^{celle celalühü} arasında öyle sırlar vardır ki o sırları sadece onların Mahbubu ^{celle celalühü} bilir. Bundan dolayı Allah ^{celle celalühü} onları hayret verici şekilde sever. O, evliyalara düşmanlık edene, düşman olur ve onlarla dost olanın dostu olur. O'nun, evliyaları bu denli sevmesinin nedenini, onlar için sevginin bütün gerekliliklerini neden yerine getirdiğini ve neden onların mahbubu olduğunu hiç kimse bilemez...

Sözün özü, bu saadetli saygın kimse-lerin hizmetinde bulunmak, bahtiyarlığın alametidir ve onların sevgisi marifet meyvelerini elde etmektir. Onlarla dostluk, Allah ^{celle celalühü} ile dostluk demektir, onların methini yaymak, başarının anahtarıdır. Onların

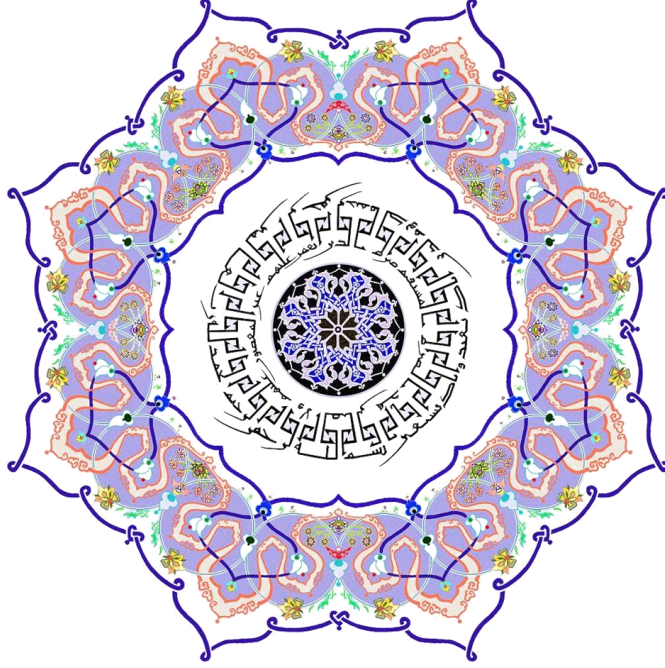

ayıplarını aramak, bahtsızlığın belirtisi olup, eksikliklerinin peşine düşmek, iyilikleri yok eder. Onların zorluklarını üstlenmek ise günahların kefaretidir. İşte onların ipine dizilmeyen ve ce-maatleriyle ilişkisi olmayan ve hizip-lerine katılmayıp onlara düşmanlık ve muhalefet eden ve tartışma anında kızgınlıklarında haddini aşan ve karşı-lıklı görüşme esnasında edep sınırlarını aşan kimselerin amellerini, Allah ^{celle celalühü} boşa çıkarır ve onları helak eder. Onlar Allahın öfkesi ile dönerler ve Allah ^{celle celalühü} tarafından üzerlerine azap ve gazap iner. Netice olarak Allah ^{celle celalühü} gönüllerinden iman lezzetini ve irfan nurunu siler atar ve onları hüsrana uğramış, zillete yakalanmış halde karanlıklar içinde terk eder.¹

¹ Kaynak: Hamametü'l Büşra; sayfa 1-7, Çev. Raşit Paktürk

Fatiha Suresi Tefsiri

Hz. Muslih Mev'ud ^{radiyallahü anh}

4. Bölüm Bismillah'da "isim" kelimesinin kullanılmasının hikmetleri

Burada insanın aklına bir soru gelmektedir: Bu ayette Allah'ın ^{celle celalühü} yardımıyla denmesi gerekirken neden Allah'ın ^{celle celalühü} ismiyle denmiştir? Bunun hikmetleri şunlardır:

- 1) **باء** (Ba) harfi yardım talep etmek dışında yemin etmek için de kullanılır. Eğer sadece *bil-lahi* densesydi yemin edilmiş gibi anlam kargaşası ortaya çıkardı. Bu şüpheyi ortadan kaldırmak için isim kelimesi kullanılmıştır.
- 2) Allah'ın ^{celle celalühü} zatı gizlidir ve O sadece sıfatlarla tanınır. Bundan dolayı isim kelimesi getirilmiştir. Rahman ve Rahim'den kastedilen de "*Ben Allah'ın ^{celle celalühü} rahman ve rahim sıfatlarını vesile kılarak O'ndan yardım diliyorum*" demektir.
- 3) İsim kelimesi getirilmekle Allah'ın ^{celle celalühü} isimlerinde de bereket bulunduğunu ve insanın onlarla ilgilenmesi gerektiği anlatılmaktadır.

4) Kuran-ı Kerim içinde hazine bulunan kapalı bir mekana benzer. İzinsiz girilmesi yasak olan bir yere girmek istenildiğinde oradaki koruyuculara ve sakinlerine sahibinin izni veya emri gösterilir ve sahibinden bahsedilir. Nitekim polis bir eve girerken "*kanun namına*" ifadesini kullanır. Kısaca bu ayette isim kelimesi getirilmekle Bismillah (Allah'ın ^{celle celalühü} adıyla) deyip Kuran-ı Kerim okuyan herkes Kuran'ın hizmetinden sorumlu olan meleklerle sanki şöyle der: *Allah-u Teala bu sureyi okumamı bana emretti, bundan dolayı onun mana kapılarını bana açın!* Başka bir deyişle okuyucu, *Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla hazinelerin bana açılmasını diliyorum*, der. Herkim bu şekilde Allah'ın ^{celle celalühü} izniyle Kuran ile ilgilenirse ilim hazinelerinden faydalanır. Bunun tersine Allah'ın ^{celle celalühü} izni ve ismini kullanmadan şer ve kininden dolayı onunla ilgilenirse hazine kapıları açılmaz.

Beşinci ve altıncı hikmetine gelince, Tesniye 18. bap, 18-20. ayetlerde bahsedilen iki gaybi habere işaret edilmiştir. Yukarıda "her surenin başında neden bismele bulunmaktadır?" sorusuna açıklık getirilirken bu iki gaybi haber açıklanmıştı. Bu gaybi haberlerde bildirilenlere insanın ilgisini çekmek için burada isim kelimesinin kullanılması gerekiyordu.

"الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ" Sözcüklerin anlamları

الْحَمْدُ: Hamdın manası övgüdür. Arapçada övgü için **حمد** hamd, **مدح** medh, **شكر** şükür ve **ثناء** sena gibi birkaç kelime kullanılır. Allah^{celle celalühü} bu kelimeler arasından hamdı seçip kullanmıştır ve bunun hikmetleri vardır. Aslında şükürün manası iyiliği ikrar etmek ve onun kadir kıymetini bilmek demektir. Yüce Allah^{celle celalühü} için bu kelime kullanıldığında manası sadece *kadir kıymet bilen* olacaktır. Hamd şükürden daha kapsamlı bir kelimedir. Hamd sadece ihsan ve iyiliği ikrar etmek olmayıp her güzel şeyin güzelliğini hissetmek ve

ondan hoşlandığını göstermek ve kadir kıymetini bilmek demektir. Netice olarak bu kelime daha geniş kapsamlıdır. *Sena* ise tekrarlamak demektir ve övgüye sena denilir, çünkü birisinin yaptığı iyilik insanlar arasında yayılır ve onlar zaman zaman bu iyilikten bahsedip dururlar (Müfredat.) Bundan anlaşıldığı gibi sena kişisel tecrübeye dayanmaktan daha ziyade insanlar arasında birisi hakkında güzel bir şekilde bahsedilmesi demektir. Bu da bir güzellik olmasına rağmen Allah^{celle celalühü} ve kul arasındaki kişisel ilişkiyi medh kelimesinin açıkladığı kadar açıklamaz. Çünkü medh kelimesi kişisel teşekkür ve minnettarlığa dalalet eder.

Medh kelimesine gelince bu kelime hem doğru hem yalan övgü için kullanılır. Ama hamd sadece doğru olan övgü içindir. Nitekim bir hadis şöyledir:

أُحْثُوا فِي وُجُوهِ الْمَدَّاحِينَ التُّرَابَ (مسند
احمد بن حنبل جلد ٦)

"Medh eden yani yalandan övenlerin ağızına toprak doldurun."¹

Hamd, ihtiyari ameller ile ilgili olup Medh ise gayri ihtiyari ameller ile ilgili de olabilir (Müfredat.) Netice olarak hamd kelimesi medh den daha üstündür ve Allah^{celle celalühü} için kullanılması daha uygundur. Yukarıda sena insanlar arasında yayılan övgüdür ve bu da bir güzelliiktir demiştik. Bir kimse hamd kelimesiyle bu güzellik elde edilemez, diyebilir. Aslında elhamd kelimesiyle bu güzellik de elde edilmiştir. Çünkü bu kelimenin başındaki elif-lam istiğrak manasına gelir, yani hamdın her türlüşünü içine almaktadır. Kısacası elhamdü lillah'ın manası, öven kim olursa olsun övgünün her türlüşü Allah'a^{celle celalühü} aittir ve O'nun hakkıdır demek-

¹ Müsned Ahmed bin Hanbel, cilt 6

tir. Bu mana güzel övgünün yayılışını da kapsamaktadır. Böylece bu ibare senadan daha ziyade Allah'ın^{celle celalühü} övgüsünün yayılışı mefhumunu taşımaktadır.

رَبِّ Rabbin manası

إِنشَاءُ الشَّيْءِ حَالًا فَحَالًا إِلَى حَدِّ التَّمَامِ

yani bir şeyi yaratıp onu aşamalı olarak kemale erdirmek demektir. Bu kelime özellikle insan için kullanıldığında terbiye manasını da verir. Mesela Kuran-ı Kerim'de anne-baba hakkında şöyle buyurulmuştur:

كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

Yani: "Ey Allah! Anne babam beni terbiye ettikleri gibi Sen de onlara merhamet eyle."¹ Bu kelimenin, sahip, malik, muslih, efendi ve itaat edilen anlamları da vardır (Akreb.) Kuran-ı Kerim'de Hz. Yusuf'un bir sözü şöyle geçmektedir:

اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ

Yani: "Efendinin yanında benden bahset!"² (Akreb)

Rab kelimesi, Allah-u Teâlâ haricinde diğer insanlar için de bu anlamlarda kullanılabilir. Ama isim tamlaması olmadan tek başına Rab kelimesi Allah^{celle celalühü} haricinde hiç kimse için

kullanılamaz. Mesela رَبُّ الدَّارِ yani evin sahibi veya رَبُّ الْفَرَسِ

atın sahibi şeklinde kullanılabilir. Ama sadece Rab şöyle buyurdu denildiğinde Rab'den kastedilen Allah-u Teala

olacaktır (Müfredat.) Rab kelimesinin bir manası da yaratan demektir (Bahri Muhit.)

الْعَالَمِينَ Âlemîn kelimesi âlem kelimesinin çoğul halidir ve mahlûkatının her sınıfı ve kısmı

için kullanılır. Çoğul hali عَالَمُونَ veya عَالَمِينَ haricinde عَوَالِمٍ veya عَالَمٍ şeklinde de olabilir. Akıl sahibi olmayan varlıklar kastedildi-

ğinde عَالَمٌ (âlem) veya يَاسَمٌ (yasem) kelimelerinin çoğul şekli vav-nun veya ye-elif-nun ile yapılır. Mahlukata âlem denilir çünkü o Yaratıcı hakkında bilgi verir (Akreb.) Bazı müfessirlere göre, akıl sahibi varlıklardan mesela insan veya meleklerden bahsedilince âlem kelimesinin çoğul şekli âlemûn veya âlemîn şeklinde yapılır. Ama bu kural lügate aykırı olduğu gibi Kuran-ı Kerim'in üslubuna da aykırıdır. Lügatdeki referans yukarda gösterilmiştir. Kuran-ı Kerim'de Allah^{celle celalühü} şöyle buyurmuştur:

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٠٠﴾ قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿٢٠١﴾ قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَمِعُونَ ﴿٢٠٢﴾ قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولِينَ ﴿٢٠٣﴾ قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ﴿٢٠٤﴾ قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٠٥﴾

Yani: "Firavun dedi ki: "Âlemlerin Rabbi (de) nedir?" (Musa) dedi ki: "O, göklerle yerin ve ikisi arasındakilerin Rabbidir. Keşke sizler (de) kesin olarak inananlardan olsaydınız." (Firavun) etrafındakilere, "(Musa'nın dediklerini) duymuyor

¹ İsrâ suresi, ayet 25

² Yusuf suresi, ayet 43

musunuz?" dedi. (Musa,) dedi ki: "O, sizin (de) Rabbinizdir, önceki atalarınızın (da) Rabbidir." ¹

Bu ayetlerde insan haricindeki mahlukat da âlemîn'e dahil edilmiştir. Mesela gökyüzü yeryüzü ve onlar arasında bulunan her şey, doğu, batı ve arasındaki her şey. Aynen bunun gibi Fussilet Suresi'nde şöyle denmiştir:

قُلْ أَيْنَكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي
يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ أُنْدَادًا ذَلِكَ رَبُّ
الْعَالَمِينَ ❖ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِنْ فَوْقِهَا
وَبَارَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ
سِوَاءً لِّلسَّائِلِينَ ❖

Yani: "De ki: Sizler, yeri iki dönemde yaratanı mı inkâr ediyorsunuz ve O'na ortaklar mı koşuyorsunuz? Bütün âlemlerin Rabbi, (ancak) O'dur. O, yeryüzünün yüksek (bölgelerinde) dağları meydana getirdi ve onlarda bereket yarattı. Orada her türlü yiyecek ve içecekleri belli bir ölçüye

göre temin etti. (Bunların hepsini) dört dönemde yaptı. Bu (cevap, bütün) soranlar için aynıdır." ²

Bu ayeti kerimelerde de yeryüzü ve dağlar âleminden sayılmıştır. Vadedilen Mesih'de ^{aleyhisselam} âlemîn hakkında şöyle der:

إِنَّ الْعَالَمِينَ عِبَارَةٌ عَنْ كُلِّ مَوْجُودٍ سِوَى اللَّهِ
خَالِقِ الْأَنْامِ سِوَاءِ كَانِ مِنَ عَالَمِ الْأَرْوَاحِ أَوْ
مِنِ عَالَمِ الْأَجْسَامِ وَ سِوَاءِ كَانِ مِنْ مَخْلُوقِ
الْأَرْضِ أَوْ كَالشَّمْسِ وَالْقَمَرِ وَ غَيْرِ هُمَا مِنَ
الْأَجْرَامِ

Yani: Allah ^{celle celalühü} haricinde ister canlı ister cansız ne varsa âlemindedir. Aynı şekilde ay, güneş vs gibi gökyüzü varlıkları da âlemindedir. ³

Âlemin kelimesinin sadece akıl sahibi varlıklar için olduğunu söyleyenlerin delili şu ayet-i kerimedir:

² Fussilet suresi, ayet 10-11

³ İcazü'l Mesih, Ruhani Hazain, cilt 18, sayfa 139-140

¹ Şuara suresi, ayet 24-30

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٣﴾

Yani: "Bu alemler için bir nasihattir."¹ Ama bu istidlal doğru değildir. Çünkü Kuran-ı Kerim'de bu kelime akıl sahibi olmayan varlıklar için de kullanılmıştır. Durum böyle olunca bu ayet hakkında sadece "genel bir kelime özel bir manada kullanılmıştır" denebilir. Nitekim Kuran-ı Kerim'de aynı kelime daha dar bir mana için de kullanılmıştır:

وَأَنبَىٰ فَضَّلْتُمْ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ

Yani: "Ey Yahudiler! Ben sizi bütün âlemlerden üstün kıldım."² Hâlbuki burada kastedilen her devir değildir. Çünkü ümmetlerin en hayırlısı Müslümanlardır denmiştir. Netice olarak genel ve geniş manada kullanılan bir kelimenin özel manada kullanılması onun genel anlamını değiştirmez. Özetle ister canlı ister cansız, mahlukatın her çeşidi âlemine dahildir.

Ayetin tefsiri

Bu ayette ben veya biz Allah'a^{celle celalühü} hamdediyoruz denmemiştir. Tersine Elhamdülillah demekle bu ayete birçok mana kazandırılmıştır. Master kullanmak suretiyle etken ve edilgen iki mana da elde edilmiştir. Yani mahlukatın yapabileceği her türlü hamd veya mahlukatın yapmakta olduğu her türlü hamd Allah'a^{celle celalühü} aittir. O'nda bulunmayan hiçbir güzellik yoktur ve O, her kusurdan münezzehtir. Mahluku gerçek manada Alimü'l Gayb olduğundan dolayı sadece Allah^{celle celalühü} övebilir. Bazen bir kul başka bir kulu överken hata yapabilir. Bazen övülen kişide bulunan vasıfları layikiyle ifade edemezken, bazen de onda hiç bulunmayan vasıflarla onu överler. Netice olarak gerçek manada sadece Allah-u Teâlâ övebi-

rir. Başkaları bir yana bir insan kendi vasıf ve becerilerini değerlendirirken bile hata yapar. Ama Yüce Allah'ın^{celle celalühü} bir kul hakkında söylediği ne eksiktir ne fazladır. Eğer Elhamdülillah yerine ben hamdedirim veya biz hamdederiz gibi kelimeler kullanılmış olsaydı bu manalar elde edilmezdi.

Eğer master değil de fiil halinde kullanılıp ben Allah'a^{celle celalühü} hamdedirim denseseydi, insanın Allah'ın^{celle celalühü} bütün sıfatlarını anlama kapasitesine sahip olduğu şeklinde bir şüphe ortaya çıkardı ama bu doğru değildir. Çünkü insanın övgüsü sınırlıdır ve insan ancak bilgisi kadarıyla över. Halbuki Yüce Allah'ın^{celle celalühü} övülmesinin haddi hesabı olmayan sınırsız sebepleri vardır.

Kısacası elhamdülillah ibaresi, ben veya biz hamdederiz demekle elde edilebilecek olan bütün manaları içermekle kalmayıp bundan daha fazlasını ihtiva etmektedir. Bundan dolayı Fatıha suresi gibi kısa ve özlü ama geniş kapsamlı manalar ihtiva eden surenin içinde elhamdülillah'ın kullanılması gerekiyordu. Şüphesiz Kuran-ı Kerim'de:

وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ

Yani: "Biz (ise,) Seni hamd ile tespih eder ve her türlü yücelik sahibi olduğunu beyan ederiz" denmektedir. Kuran-ı Kerim'de nüsebbihu, nükaddisu veya yüsebbihu gibi kelimeler kullanılmıştır ama hiçbir ayette mahlukat tarafından **أَحْمَدُ** ben hamdedirim veya **نَحْمَدُ** biz hamdederiz gibi ifadeler bulunmamaktadır. Bu da, hamdı gerçek manada tam olarak anlamak kulun gücünü aşar şeklinde ince bir manaya işaret etmektedir. Hadislerde böyle kelimeler geçmektedir ama Allah'ın^{celle celalühü} keliminde kullanılan bir kelime ile kulun keliminde kullanılan kelime arasında bu tür ince farkların ol-

¹ Kalem suresi, ayet 53

² Bakara suresi, ayet 48

ması tabiidir. Kul bir kelime kullandığında manası sınırlı olur ama aynı kelime Allah-u Teala'nın keliminde geçtiğinde, özellikle Kuran-ı Kerim ayeti olduğunda manası çok geniş ve kapsamlı olur.

Hamd yani övgü insanlara da ait iken bütün övgüler neden Allah'a^{celle celalühü} ait olsun diye bir soru akla gelebilir. *Lillah* kelimesi bu şüpheyi ortadan kaldırmak için kullanılmıştır. *Lillah'ın* başındaki lam harfi mülkiyet ifade etmek için kullanılır. Netice olarak lam'ın kullanılması, gerçek hamdın Allah'a^{celle celalühü} ait olduğunu ve diğerlerinin onun gölgesi olduğunu anlatır. Çünkü insanda bulunan güzel vasıflar kendi mülkü olmayıp Allah^{celle celalühü} tarafından bir bağıştır. Özet olarak insan eğer bir sebepten dolayı övülürse o övgüyü asıl hak eden Yüce Allah'tır.

Ayetin manaları

Bu ayetin birkaç manası aşağıda beyan edilmektedir.

1) Bu kainatın yaratıcısı her türlü kusurdan münezze olup her güzelliğe sahiptir.

2) Yaratıklarının gerçek mahiyet ve hakikatini bilen sadece Allah'tır. O'nun haricinde hiç kimse bir şeyin gerçek mahiyetini idrak edemez. Bu iddianın doğruluğunun delili bilimin ilerlemesiyle açıkça ortaya çıkmıştır. Yüz binlerce bilim adamı birçok şeyin incelenmesiyle meşguldür ama hâlâ Allah'ın^{celle celalühü} yarattığı en basit şeyi bile tam mahiyetini idrak edebilmiş değillerdir ve her şeyle ilgili hergün yeni bilgiler ortaya çıkmaktadır.

3) Allah-u Teâlâ âlemlerin Rabbi olduğu takdirde kâmil hamda sahiptir. Eğer O, âlemlerin Rabbi değilse kâmil hamda sahip olamaz. Bundan dolayı O, maddi nizamını herkesin faydalanması için yarattığı gibi O'nun manevi nizamı da herhangi bir milleti göz ardı edip manevi

ilerlemeden mahrum bırakmamalı. Hiçbir ülke veya millet manevi ilerlemesi için gereken imkânlardan yoksun olmamalı. Eğer bir millete kendilerine özgü şartlardan dolayı özel bir vahiy indirilmişse diğer milletlere de, vahiy nime-tinden mahrum edilmeyip manevi ilerlemeleri için, bir yol gösterici gönderilmeli. Eğer her millet için ayrı ayrı vahiy nazil olmasının zamanı değilse bu durumda, nazil olan vahyin bütün dünyayı kapsamı gerekir. Netice olarak vahiy nimetinin veya necatın sadece kendi kavmine yahut kendi din mensuplarına mahsus olduğunu ileri sürenler hatalıdır.

4) İnsanoğlunun sahip olduğu bütün yetenekler Allah'ın^{celle celalühü} bir bağışdır. Bundan dolayı insanların yaptığı her iyilikten ötürü hamdı hak eden Yüce Allah'tır.

5) Bu ayette hamd ile Rabbü'l Âlemîn arasında bir ilişki kurarak anlatılmak istenen şudur: Allah'ın^{celle celalühü} Rabbü'l Âlemîn sıfatı ortaya çıktığı zaman insan gerçek manada mutlu olmalı. Kendi çıkarı için mutlu olan ve dünyanın faydasını umursamayan, İslam öğretisini anlamamıştır. Gerçek mutluluk bütün dünyanın rahata kavuşmasındadır.

6) Allah-u Teâlâ âlemlerin Rabbi olduğu için O'nun haricinde her ne varsa Allah'ın^{celle celalühü} Rab oluşundan istifade etmektedir. Yani bütün mahlûkat aşamalı olarak gelişme ve ilerleme kaydetmektedir. Allah'ın^{celle celalühü} yarattığı hiçbir şeyin, ilk ve son halleri aynı değildir. Allah^{celle celalühü} haricinde her ne varsa değişime muhtaç olup, en alttan başlayıp en yüksek seviyeye doğru yol alır. Bundan iki netice çıkar:

- Allah^{celle celalühü} haricinde her ne varsa yaratılmıştır, çünkü ilerlemeye ve değişmeye muhtaç olan, kendi kendinin yaratıcısı olamaz.

b. Kâinatta insan, hayvan, bitkiler ve cansız mahlûklar, her ne varsa, basit bir durumdan aşamalı olarak nihai durumlarına doğru gelişmişlerdir. Çünkü Rab kelimesinin manası, her şeyi en alt seviyeden en yüksek seviyeye aşamalı olarak götüren demektir. Bundan da dünyada her şeyde bir evrimin yaşandığı anlaşılmaktadır.

7) Rab kelimesinin manası, bir tek halkayı zincire eklercesine geliştiren değil,

إِنشَاءُ الشَّيْءِ حَالاً فَحَالاً إِلَى حَدِّ التَّمَامِ

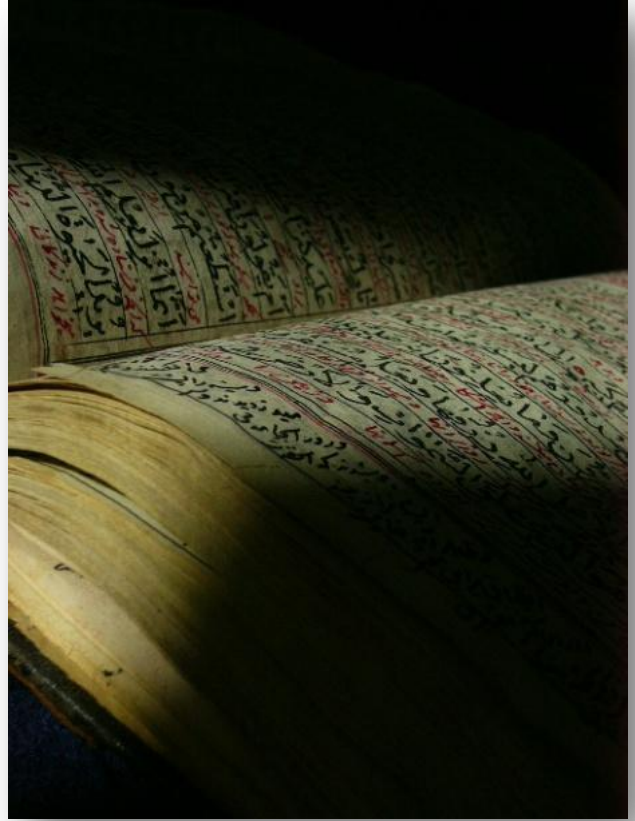
Yani eşyaları farklı zamanlarda farklı derecelerde ilerletip kemale erdiren demektir.

8) "Elhamdü lillahi Rabbil âlemîn" buyrulmuştur; yani bu şekildeki evrim Yüce Allah'ın^{celle celalühü} Zatına aykırı değildir tersine, aşamalı olarak mahlûkatı geliştirdiği için Hamd O'nun hakkıdır. İşte bundan dolayı bu ayette "elhamdü lillah" ile "Rabbü'l âlemîn" ifadeleri bir arada kullanılmıştır.

9) Bu ayet, İnsanoğlunun sonsuza kadar ilerleme kaydetmesi için yaratıldığını anlatmaktadır. O, "her türlü hamd, farklı ve türlü türlü mahlukatını en basit durumdan en ileri dereceye kadar ilerleten Allah'a^{celle celalühü} aittir" buyurmaktadır. Bundan dolayı her makam ve dereceden daha üstün bir makam ve derece olduğunu kabul etmek zorundayız.

10) Kuran-ı Kerim'in özü ve ilk suresi olan bu sureyi "Elhamdü lillahi Rabbil âlemîn" ile başlatmakla, Allah'ın^{celle celalühü} kâmil manadaki hamdının başlama zamanının geldiğine

işaret edilmiştir. Çünkü bütün dünya için gelen İslam dini, "Rabbü'l Âlemîn" sıfatının kâmil mazharıdır. O, maddi âlemde olduğu gibi manevi âlemde de bir birlik sağlamıştır. İslam'dan önce farklı milletlere ayrı ayrı peygamber geldiğinde onlara tabi olan bazı kimseler diğer peygamberleri yanlış kabul ederek öğretilerini reddederlerdi. Hindular, biz Permaşor'a inanınız Yahova'yı tanımayız derlerken, Yahudiler ise onların Permaşor'u ile dalga geçerlerdi. Ama İslamiyet'in gelişiyile, Hintli, Çinli, Mısırlı, İranlı, Doğulu ve Batılı her millettten İslam'a inananlar, bir ve tek olan Allah'a^{celle celalühü} hamdetmeye başladı ve her milletin ilahının farklı farklı olmayıp bütün kâinatın yaratıcısının tek olan Allah^{celle celalühü} olduğu kabul edildi.

Vadedilen Mesih ve Mehdi

Hz. Mirza Gulam Ahmed Kadiyani ^{aleyhisselam}

بِمُطَّلِعٍ عَلَى أَسْرَارِ بَالِيْ بِعَالِمِ عَيْتِيْ فِي كُلِّ حَالِيْ

Her halimde kalbimin sırrını bilen zatın adına yemin ederim,

بِوَجْهِ قَدْ رَأَى أَغْشَاءَ قَلْبِيْ بِمُسْتَمِعِ لَصَرْخِيْ فِي اللَّيَالِيْ

Kalbimin her köşesinden haberdar olan ve
gece karanlıklarında feryadımı işiten Allah'a yemin ederim ki,

لَقَدْ أُرْسِلْتُ مِنْ رَبِّ كَرِيْمٍ رَحِيْمٍ عِنْدَ طُوفَانِ الضَّلَالِ

Kesinlikle ben dalalet ve sapıklığın tufan gibi baş gösterdiği bir dönemde

kullarına rahmetiyle yaklaşan Rabbi tarafından gönderildim,

وَقَدْ أُعْطِيْتُ بُرْهَانًا كَرُمِجٍ وَتَقَفْنَاهُ تَثْقِيْفَ الْعَوَالِيْ

Bana eğrilikten münezzeh olan

mızrak gibi keskin delil verildi,

فَلَا تَقْفُ الظُّنُونِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَخَفَ أَخَذَ الْمُحَاسِبِ ذِي الْجَلَالِ

Bu yüzden bilgisizlikten dolayı, delili bulunmayan düşüncelerin peşine koşma!

Ve celal sahibi olup sorguya çeken Allah'ın kahrından kork,

تَرَى آيَاتِ صِدْقِي ثُمَّ تَنْسِي لِحَاكِ اللَّهُ مَا لَكَ لَا تَبَالِي

Sen beni doğrulayan mucizeleri görüp onları unutmaktasın.

Yazıklar olsun, niye aldırış etmiyorsun,

تَعَالِ إِلَى الْهُدَى ذُلًّا خُضُوعًا إِلَى مَا كُنْتَسِي ثُوبَ الدَّلَالِ

Alçak gönüllülükle hidâyete yaklaş.

Artık ne zamana kadar kibir elbisesini giymeye devam edeceksin?

وَإِنْ نَاضَلْتَنِي فَتَرَى سَهَامِي وَمِثْلِي لَا يَفِرُّ مِنَ النَّضَالِ

Benimle ok atışmakta yarıştığın takdirde, okumun ne demek olduğunu öğrenirsin

ve benim gibi biri ok atışma yarışından kaçmaz,

سَهَامِي لَا تَطِيشُ بِوَقْتِ حَرْبٍ وَسَيْفِي لَا يُغَادِرُ فِي الْقِتَالِ

Savaş esnasında okum hata etmez

ve kılıcımdan kimse kurtulamaz,

فَإِنْ قَاتَلْتَنِي فَأَرِيكَ أَنِّي مُقِيمٌ فِي مَيَادِينِ الْقِتَالِ

Eğer benimle savaşırsan o zaman

sana savaş meydanında nasıl direneceğimi göstereceğim,

أَبَا لِإِيذَاءٍ أَتْرُكُ أَمْرَ رَبِّي وَمِثْلِي حِينَ يُؤْذَى لَا يُيَالِي

Acaba eziyet veriliyorum diye Allah'ın emrini terk mi edeyim?

Hal bu ki benim gibi biri eziyet verildiğinde hiç aldırış etmez,

وَكَيفَ أَخَافُ تَهْدِيدَ الْخُنَاثِي وَقَدْ أُعْطِيتُ حَالَاتِ الرَّجَالِ

Kadınlaşmış kimselerin tehdidinden korkmam mümkün değildir.

Çünkü ben gerçek bir erkeğin sahip olduğu bütün nitelikleri taşımaktayım,

أَلَا إِنِّي أَقَاوِمُ كُلِّ سَهْمٍ وَأَقْلَى الْإِكْتِنَانِ عَنِ النَّبَالِ

İyi biliniz ki her okun karşılığını vereceğim.

Ben ok korkusundan dolayı gizlenmeyi sevmem,

فَإِنْ حَرَبًا فَحَرَبٌ مِثْلَ نَارٍ وَإِنْ سَلِمٌ فَسَلِمٌ كَالزُّلَالِ

Benimle savaşmak istediğiniz takdirde ateş gibi yakıcı bir savaşla karşı karşıya kalacaksınız.

Barışmak istediğiniz takdirde ise karşınızda soğuk ve tatlı suyu bulacaksınız,

وَ حَرَبِي بِالذَّلَائِلِ لَا السَّهَامِ وَقَوْلِي لَهُمْ شَاجُّ الْقُدَالِ

Ben okla değil delille savaşırım.

Benim sözüm kelleyi uçuran keskin kılıçtır.

وَفَاقَ السَّيْفِ نَطْقِي فِي الصِّقَالِ قَدْ اغْتَلْتُ الْمُكْفَرَ كَالْغَزَالِ

Konuşmam parlaklık ve keskinlik bakımından kılıçtan üstündür.

Şüphesiz bana kâfir diyenleri ceylanı avladığım gibi avladım,

وَلَمْ يَزَلِ اللَّئَامُ يُكْفِرُونِي إِلَى أَنْ جَاءَ نُصْرَةَ ذِي الْجَلَالِ

Alçaklar bana durmadan kâfir dediler. Hatta celal sahibi olan Allah yardımına koştu,

وَقَدْ جَادَلْتَنِي ظُلْمًا وَزُورًا وَجَاوَزْتَ الدِّيَانََةَ فِي الْجِدَالِ

Ey bana kâfir diyen kimse, zulme ve yalana dayanarak benimle münakaşaya girdin
ve münakaşa yaparken takva haddini aştın,

وَلَوْ قَبْلَ الْجِدَالِ سَأَلْتَ مِنِّي جُذِبْتَ إِلَى الْهُدَى قَبْلَ الْوَبَالِ

Eğer münakaşaya girmeden önce bana sorsaydın
o zaman helak olmadan doğruyu bulurdun,

لَنَا فِي نُصْرَةِ الدِّينِ الْمَتِينِ مَسَاعِي فِي التَّرْقِي وَالْكَمَالِ

İslâm dinine yardım olsun diye gösterdiğimiz çabalar
gün geçtikçe gelişmekte ve kemale ermektedirler,

هَدَانِي خَالِقِي نَهْجًا قَوِيمًا وَرَبَّانِي بِأَنْوَاعِ النَّوَالِ

Beni yaratan Allah bana dosdoğru yolu gösterip
çeşitli ödüllerle beni eğitti.

لَقَدْ أُعْطِيتُ أَسْرَارَ السَّرَائِرِ فَسَلْ إِنْ شِئْتَ مِنْ نَوْعِ السُّؤَالِ

Gizliden gizli sırları o bana bağısladı.

(Şimdi) istediğini sor!

وَقَدْ غَوَّصْتُ فِي بَحْرِ الْفَنَاءِ فَعُدْتُ وَفِي يَدِي أَبْهَى اللَّالِي

Ben "Fenâ¹ Denizi"ne atladım, çıktım

ve elimde pırıl pırıl parlayan inciler vardı,

رَأَيْتُ بِفَضْلِ رَبِّي سُبُلَ رَبِّي وَإِنْ كَانَتْ أَدَقَّ مِنَ الْهَلَالِ

Allah'ın lütfuyla Rabbimin yollarını gördüm.

Hâlbuki bunlar hilâlden bile daha ince idiler,

وَكَمْ سِرِّ أَرَانِي نُورُ رَبِّي وَآيَاتِ عَلَي صِدْقِ الْمَقَالِ

Rabbimin nuru bana nice sırları gösterdi.

Ayrıca söylediklerimin doğruluğunu ispatlamak için nice kerametler gösterdi,

وَعِلْمٍ يَبْهَرَنَّ عُقُولَ نَاسٍ وَرَأْيٍ قَدْ عَلَا قُنْنَ الْجِبَالِ

Muhaliflerin akıllarına sığmayan nice bilgiler

ve dağ zirvelerinden bile daha yüksek düşünceleri bana bağışladı,

سَعَيْتُ وَمَا وَنَيْتُ بِشَوْقِ رَبِّي إِلَى أَنْ جَاءَنِي رِيَّا الْوِصَالِ

Rabbimin yolunda çabalarımı visal² kokusu alana kadar

hiç aksatmadan aşkla sürdürdüm,

وَقَدْ أَشْرَبْتُ كَأَسَا بَعْدَ كَأَسٍ إِلَى أَنْ لَاحَ لِي نُورُ الْجَمَالِ

Kadeh üstüne kadeh içirildim.

Hatta O'nun nuru bana göründü,

وَقَدْ أُعْطِيتُ ذَوْقًا بَعْدَ ذَوْقٍ وَنِعْمَاءَ الْمَحَبَّةِ وَالذَّلَالِ

Bir tattan sonra başka bir tat tattırıldım.

Sevgi, naz ve cilve nimetleri bana verildi,

¹ Allah'ın sıfatlarında yok olmak.

² Allah ile görüşme ve buluşma

وَجَدْتُ حَيَاتِ قَلْبِي بَعْدَ مَوْتِي وَعَادَتْ دَوْلَتِي بَعْدَ الزَّوَالِ

Kalbimin hayata kavuşması ölümümden sonra gerçekleşti.

Her şeyimden yoksun olduktan sonra servetimin hepsi bana geri iade edildi,

لَفَاطَاكَ الْمَوَائِدِ كَانَ أَكْلِي وَصِرْتُ الْيَوْمَ مِطْعَامَ الْأَهَالِي

(Allah'ın bana olan lütuflarını görmüyor musun? Bir zaman) Sofra artıkları benim yiyeceklerimdi.

Bugün ise ben nice aileleri doyurmaktayım,

أَزِيدُ بِفَضْلِهِ يَوْمًا فَيَوْمًا وَأُصَلِّي قَلْبَ مُنْتَظِرِ الْوَبَالِ

Günden güne ilerlediğimden ötürü

benim için azabı bekleyenin kalbini yakmaktayım,

أَلَا يَا حَاسِدِي خَفَ قَهْرَ رَبِّي وَمَا آلُوكَ نَصْحًا فِي الْمَقَالِ

Ey haset eden! Rabbimin kahrından kork.

İyilik olsun diye sana durmadan söylüyorum,

فَلَا تَسْتَكْبِرَنَّ بِفَوْرٍ عَجَبٍ وَكَمْ مِنْ مُزْدَهِي صَيْدُ النَّكَالِ

Kendini beğenme duygusuyla sakın böbürlenme!

Çünkü nice böbürlenene, kibirlilere, ibret verici azaplara yakalanmışlardır,

أَلَا يَا خَاطِبَ الدُّنْيَا الدُّنْيَةُ تَذَكَّرِيَوْمَ قُرْبِ الْإِرْتِحَالِ

Ey hakir dünyaya talip olan!

Ölümün pek yakın olduğunu sakın unutma!

سَهَامُ الْمَوْتِ تَفْجَأُ يَا عَزِيزِي وَلَوْ طَالَ الْمَدَى فِي الْإِنْتِقَالِ

Ey dostum! Dünyadan göç etme müddeti uzun olsa bile

yinede ölüm oku ansızın yakalar,

هَذَاكَ اللَّهُ قَدْ جَادَلْتَ بُغْضًا وَمَا فَكَّرْتَ فِي قَوْلِي وَقَالِي

Allah sana hidâyet nasip eylesin!

Sen hasedinden dolayı münakaşa ettin ve sözümü dinlemedin bile,

وَكَمُ أَكْفَرْتَنِي كَذْبًا وَزُورًا وَكَمُ كَذَّبْتَ مِنْ رِيغِ الْخِيَالِ

Yalan ve iftiraya dayanarak bana kâfir dedin

ve eğri düşüncelerinden dolayı beni yalanladın,

وَإِنِّي قَدْ أَرَى قَدْ ضَاعَ دِينُكَ فَقُمْ وَارْبَابَهُ قَبْلَ الرَّحَالِ

Senin dininin zayı olduğunu kesin görüyorum.

Kalk ve dünyadan göç etmeden önce dinine sahip çık,

حَيَاتِكَ بِالتَّغَافُلِ نَوْعِ نَوْمٍ وَأَيَّامِ الْمَعَاصِي كَاللَّيَالِي

Gaflet dolu hayatın uykuya,
günah dolu günlerin ise geceye benzer,

وَلَسْتُ بِطَالِبِ الدُّنْيَا كَزَعْمِكَ وَقَدْ طَلَّقْتُهَا بِالْإِعْتِزَالِ

Düşündüğün gibi ben dünya talibi değilim.

Tam tersine ben ondan ayrılıp onu boşamışımdır,

تَرَكْنَا هَذِهِ الدُّنْيَا لِوَجْهِهِ وَاتَّرْنَا الْجَمَالَ عَلَى الْجَمَالِ

Bir tek yüz için bu dünyadan vazgeçtim

ve O'nun güzelliğini bütün dünyevî güzelliklere tercih ettim,

وَإِنَّكَ تَزُدُّرِي نُطْقِي وَقَوْلِي وَلَوْ صَادَفْتَهُ مِثْلَ اللَّالِي

Sen sözümü inci gibi değerli bulsan dahi

yine de onu hor görüyorsun,

فَلَا تَنْظُرْ إِلَى زُحْفِ فَإِنِّي نَظَّمْتُ قَصِيدَتِي بِالْإِرْتِجَالِ

Bu kasideyi yazarken (diğer kimseler gibi) sürünüp yorgun düştüğümü sakın aklına getirme! Çünkü ben kasidemi irticalen¹ söyledim.

¹ Önceden hazırlık yapmaksızın ve düşünmeksizin o anda bir şiiri söylemek.

Şehzade Abdullatif Şehid'in Hikayesi

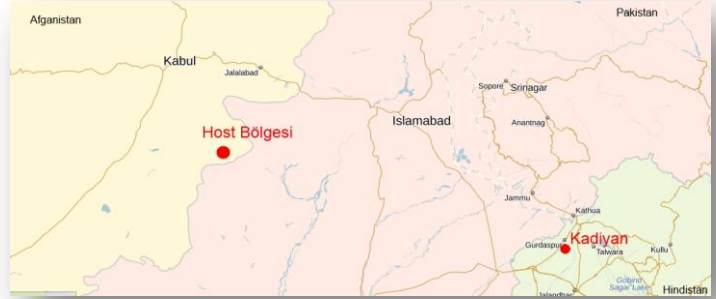

Bundan bir buçuk yüz yıl önce Afganistan'ın Host bölgesinde, Seyyidgah köyünde bir çocuk doğdu. Anne babası onun ismini Muhammed Abdullatif koydu. Sonraları o, Şehzade Abdullatif olarak meşhur oldu. Kendisi Hazret Data Ganç Bahş'ın neslinden ve ataları Hindistan'dan göç ederek Afganistan'a gelip yerleşmişlerdi. Kendisi Seyyid idi, bundan dolayı onun köyünün adı bile Seyyidgah olarak kaldı. O bölgede Şehzade Bey'in ailesi yayılmaya devam etti ve yavaş yavaş çok büyük toprak sahiplerinden sayılmaya başlandı. O devirde bu ailenin, değeri yüzbinlerce rupi olan otuz bin hektara yakın mal varlıkları vardı. Afganistan'ın hükümeti bile bu aileye saygı gösterirdi. Afganistan'ın padişahı Emir Abdurrahman tarafından bu ailenin bir büyüğüne maaş bile bağlanmıştı. Bu ailenin halkı, "Şahpade" lakabıyla anılırdı. Hazret Me-

sih-i Mevud ^{aleyhisselam} kendisinden "Şehzade" olarak bahsederdi. Bundan dolayı biz de bu kitapta kendisine aynı şekilde Şehzade diyeceğiz.

Bu aile dindarlığı ile de meşhurdur. Misafirperverlikleri onların büyük bir özelliği idi. Dini ilimleri bütün bölgede biliniyordu.

Şehzade Abdullatif Bey, işte bu zengin ailede doğdu. Evlerinde Allah'ın ^{celle celalühü} lutfettiği her şey vardı. Hiçbir şey az değildi, fakat Şehzade Bey gençliğinden beri dünya yerine din işlerini çok severdi. Kendisi derdi ki, bende gençliğimden beri salavat okuma şevki vardı ve ben salavat okumaktan çok zevk alırdım.

Şehzade Bey, ilk eğitimini kendi bölgesi olan Host'ta aldı. Daha fazla eğitim için Peşaver'e geldi ve burada yıllarca kalıp, büyük hoca ve alimlerden ders aldı. Bundan sonra Liknau'ya geldi ve diğer bazı şehirlerde çeşitli dini medreselerde ilim öğrenmeye devam etti. Liknau'nun meşhur alimi Molvî Abdulhay Liknau Efendi de kendisinin hocalarındandı. O, Şehzade Bey'i çok severdi. Bir seferinde Molvî Efendi'nin öğrencileri, ona çok sevgi gösterdiği için şikayette bulundular. Molvi Efendi, "ben onu şundan dolayı severim ki, onun ismi de zekası da Latifdir, yani o çok zeki birisidir," diye cevap verdi.

Şehzade Bey, Hindistan'da yıllarca kalıp ilim elde ettikten sonra vatanı Afganistan'a dönünce, kendi akrabalarından, namaz ve oruca çok düşkün olan Şah Cihan Bibi ile evlendirildi.

Şehzade Bey, evlendikten bir müddet sonra ilim şevki ile ikinci defa Hindistan'a gitti. Delhi ve Liknau'nun büyük medreselerine gidip ilim elde etti. O zaman ailesi, kendinin harçlık vesaire ihtiyaçlarını ulaştırmak için özel adamlarını Host'tan Hindistan'a gönderirlerdi.

Kendileri, Hindistan'da en yüksek seviyede dini ilim öğrendikten sonra ülkesine geri döndü ve kendi köyünde Kuran ve Hadis dersleri vermeye başladı. İnsanlar uzaklardan okumak için kendisinin yanına gelmeye başladılar. Böylece Hazret'in şöhreti uzaklara kadar yayıldı. Şehzade Bey, kendi camisinin etrafındaki odaları öğrencilerin kalması için hazırlattı ve onların yemeklerini bile kendisi bedava verirdi.

Onlara ilaveten birçok misafir, yolcu, gariban ve Hazret'in müritleri onun evinden yemek yerlerdi. Denir ki, bir gün yemek yiyenlerin sayısı az olup seksenin altına inince, Şehzade Bey, niye böyle oldu diye çok düşünmeye başladı. Hazret, ev halkını toplayıp, Allah-u Teala'nın misafir ve yolcuların sayısını artırması için dua edin, diye nasihat etti.

Hazret, çok büyük bir alimdi ve kendi kütüphanesi vardı. O kütüphanede, büyük ve eski, tefsir, hadis, fıkıh ve tarih kitapları vardı. Kendisinin, kitap okumaya da büyük şevki vardı. Bazen bütün gece kitap okurdu.

Hazret'in bu meziyetleri sebebiyle birçok insan onun müridi oldu. Müritlerinin sayısının elli bine yakın olduğu söylenir. İnsanlar kendisine, "Sahipzade" veya "Şehzade" derlerdi.

O zaman Afganistan'ın padişahı Abdurrahman idi. Padişah, Hazret'in şöhretini duyunca, kendisini başkent Kabil'e çağırıldı. Şehzade Bey, gelip padişah ile görüşünce, ilmi ve ermişliği onun üzerinde büyük bir etki bıraktı ve o, Hazret'in iyi fikirlerini ve güzel konuşmalarını dinlemekten çok mutlu oldu. Kendisini dini konularda ülkenin danışmanı ve kendi oğlu Habibullah Han'ın hocası yaptı.

Şehzade Bey'in ilmi padişah üzerinde o kadar etki yaptı ki bir seferinde kendisiyle alakalı olarak şöyle yazdı: Keşke bizim, Sahipzade bey gibi ilme sahip olan üç dört veya daha fazla adamımız olsa. Padişah'ın davetiyle, Şehzade Bey'in hanımı ve çocukları da Host'tan Kabil'e çağırıldı ve orada yaşamaya başladılar.

1894'de Afganistan ve Hindistan'ın sınırlarını kararlaştırmak için her iki ülke tarafından bazı yetkililer belirlendi. Afganistan heyetlerinin en büyük başkanı, padişahın amcası Serdar Şirindel Han'dı ve onun vekili de Şehzade Bey idi. Padişah bizzat kendisi askerleriyle beraber onları uğurlamak için şehirden hayli uzağa kadar geldiler. Şehzade Bey, bu konuda Hükümetin temsilcisi olarak çok önemli hizmetlerde bulundu. Bununla ilgili olarak, Şehzade Bey'in her iki ülkenin yetkilileri ile birlikte hatıra fotoğrafları da vardır.

Afganistan'ın padişahı Abdurrahman vefat edip, çocuklarından kimin padişah olacağı sorusu ortaya çıktığında, Şehzade Bey'in önerisi ile padişahın büyük oğlu Emir Habibullah Han tahta çıkarıldı. O, diğer kardeşlerine nispetle daha fazla ilim ve insaf sahibiydi.

Bunun üzerine, insanların uzaklardan gelip katıldığı çok büyük ve görkemli bir tören yapıldı. Afganistan hükümetinin törelerine göre memleketin en saygıdeğer ve en büyük adamı padişahın taç giyme merasimini yaptırırdı. Padişah bu iş için bütün ülke içinden Şehzade Bey'i seçti ve 3 ekim 1902'de Şehzade Bey, Padişaha taç giydirdi.

Şehzade Bey, doğru söz söyleyen birisiydi. Emir Habibullah Han padişah olunca bütün insanlar padişaha biat ettiler (itaat edeceklerine dair söz verdiler.) Padişah, Şehzade Bey'i de biat etmesi için çağırıldı. Bunun üzerine Hazret, büyük bir cesaretle padişaha dedi ki, "Ben ancak, şeriate (yani İslam'ın hükümlerine) aykırı herhangi bir iş yapmamanız şartıyla biat edeceğim." Hazret, öyle cesur insandı ki padişahın önünde bile doğru söylemekten çekinmezdi.

Şimdi size Şehzade Bey'in nasıl Ahmedi olduğunu anlatacağız. Şehzade Bey'in çok büyük ve meşhur bir alim olduğunu size anlatmıştık. Kendisi, ahir zamanda Müslümanlar doğru yoldan ayrıldığında Allah-u Teala'nın onları hidayete kavuşturmak için Mehdi'yi ^{aleyhisselam} göndereceğini hadislerde okumuştur. Hazret, devrin durumlarından ve alametlerinden o zamanın

geldiğini tahmin etmişti ve bundan kendi ders ve konuşmalarında bahsederdi. Kendisi çok ermiş bir insandı ve genellikle doğru rüyalar görürdü. Allah-u Teala rüyalarında kendisine birçok defa İmam Mehdi'nin geldiğini bildirmişti. Bunun üzerine kendisi, dua ve çaba ile Mehdi'yi ^{aleyhisselam} aramaya başladı. Allah-u Teala onun dualarını kabul ederek çabucak Mehdi ^{aleyhisselam} ile ilgili bilgi verdi.

Bu olay da çok ilgi çekicidir. Şehzade Bey, 1894'de Afganistan ve Hindistan'ın sınırlarını belirleyen yetkililerin, Afganistan tarafındaki hükümet temsilcisiydi. Her iki tarafın yetkilileri gündüzleri kendi işlerini yapar, akşamları ise bir yerde çadırlarda toplanıp birbirlerini davet ederek sohbet ederlerdi. Hindistan delegesi ile birlikte Peşaver'li bir Ahmedi katip, Seyyid Çen Padişah Bey de vardı. Birgün sohbet sırasında kendisi, Kadiyan'da Hazret Mirza Gulam Ahmed'in ^{aleyhisselam} Mesih-i Mevud ve Mehdi olduğunu iddia ettiğinden bahsetti. Şehzade Bey, zaten önceden aramaktaydı, bununla ilgili Seyyid Çen Padişah Bey'e birçok soru sordu ve malumat aldı. Çen Padişah Bey, bu şevki görünce Şehzade Bey'e Hazret Mesih-i Mevud'un ^{aleyhisselam} "Ayna-yı Kemalât-ı İslam" kitabını okuması için verdi. Şehzade Bey çok mutlu oldu ve Çen Padişah Bey'e hediye de verdi. Şehzade Bey kendisi der ki, "Ben o gece kitabı okumaya başladım. Bütün gece uyuyamadım ve sabaha kadar kitabın büyük bir bölümünü okudum. Kitabı okuyunca benim kalbim Mesih-i Mevud'un iddiasını kabul etti ve ben çok mutlu oldum." Şehzade Bey, bu kitabı kendi yakın adamlarına anlatarak buyurdu ki, "Bu, dünyanın beklediği şahıstır, şimdi o gelmiştir. Ben her tarafa baktım. Zaman bir ıslah edici şahsa muhtaçtı fakat herhangi biri görünmüyordu. Ama bu kitabı okumakla anladım ki Hüda Teala onu gönderdi. O, Resulullah'ın ^{sallallahü aleyhi vesellem}, nerede gelirse ona koşun ve benim selamımı ona ulaştırın diye emir verdiği kişidir. Onun için, ben hayatta da olsam ölmüş de olsam, benim sözüme inanana vasiyet ediyorum ki, o mutlaka bu şahsa gitsin ve ona inansın."

Şehzade Bey, Kabil'e geri döndüğünde kendi has öğrencisini durumu görmesi için Kadiyan'a göndermeye başladı. Aralık 1900'de Molvi Abdurrahman Bey'i birkaç öğrencisiyle birlikte, kendi biat mektubunu da vererek Hazret Mesih-i Mevud'un ^{aleyhisselam} yanına gönderdi. Ayrıca Huzur için çok güzel ve kıymetli elbiseleri hediye olarak gönderdi.

Şehzade Bey'in has öğrencisi Molvi Abdurrahman Bey, Hazretin emriyle birçok defa Kadiyan'a gitmişti ve kendisi de Hazret Mesih-i Mevud'a ^{aleyhisselam} biat ederek Ahmediye Cemaa-ti'ne katılmıştı. 1900'de son olarak Kadiyan'a gitti. Dönüşte Hazret Mesih-i Mevud'un ^{aleyhisselam} birkaç kitabını da yanına alarak getirdi. Birisi Molvi Bey'i, izin almadan Kadiyan'a gittiği için padişaha şikayet etti. Padişah onun tutuklanmasına karar verdi ve bu muameleyi mollalara bıraktı. Onlar, Molvi Abdurrahman Bey'e küfür fetvası yaptırıldılar ve katledilmesine hükmettiler. Bunun üzerine o hapsedildi ve hapis günlerinde boynuna bir kumaş bağlanıp boğularak şehid edildi.

إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

Emir Abdurrahman'dan sonra onun oğlu Habibullah Han padişah olunca, Şehzade Bey hacca gitmek için padişahın izin istedi. Hazret'in öğrencisi de olan padişah, memnuniyetle izin verdi ve hediye olarak birçok deve, at ve para vererek kendisini Kabil'den uğurladı. Şehzade Bey, kendi vatanına uğrayarak Bennu yoluyla Hindistan'a geldi. Bu yolculukta Hazret'in birkaç öğrencisi de kendisiyle birlikteydi.

Atak yakınlarında bir yerde Şehzade Bey, bir adamla Hazret Mesih-i Mevud'un ^{aleyhisselam} hakkını konuştu. Öyle anlaşılıyor ki o adam Hazret Mesih-i Mevud'a ^{aleyhisselam} inandı ve bundan dolayı çok mutlu oldu. Şehzade Bey, kendi bindiği atı ona hediye etti.

Lahor'a ulaşınca, taun (veba) hastalığının yayılması ve diğer bazı sebepler yüzünden hacca gitmekte bazı engeller çıktı. Bu yüz-

den Hazret, Lahor'da beklemek yerine Kadiyan'a gidip Hazret Mesih-i Mevud^{aleyhisselam} ile görüşmeye karar verdi.

Şehzade Bey, Lahor'dan Batala'ya geldi ve Batala'dan yürüyerek Kadiyan'a ulaştı. İlk olarak Hazret Mevlana Hafız Nuruddin Bey^{radiyallahü anh} ile görüştü. Öğle namazından sonra Hazret Mesih-i Mevud^{aleyhisselam} ile görüştü. Kendisi mektup vasıtasıyla daha önce biat etmişti, Huzur'u^{aleyhisselam} görür görmez kendisine eli üzerinden biat etti. Hazret Mesih-i Mevud^{aleyhisselam} onunla ilk görüşmesini şöyle yazdı:

"O benimle ilk görüştüğünde, canımı elinde tutan Allah'a yemin olsun ki, onu itaat ve iddiamı tasdik etmekte öyle kendini kaybetmiş buldum ki daha fazlası insan için mümkün değildir."

Hazret Mesih-i Mevud^{as}, Şehzade Bey'e neden görür görmez iman ettiğini sordu. Bunun üzerine o dedi ki: "Her şeyden önce Kuran-ı Kerim bana bu yolu gösterdi. Ben, devrin insanların dinden uzaklaştığını, şirk ve çeşit çeşit günahları işlediklerini gördüm. Diğer dinlerin insanları İslam'a türlü türlü itirazlar yapıyorlar. Onun için şimdi, Allah^{celle celalühü} tarafından herhangi bir müceddidin ortaya çıkma vakti gelmiştir. Ben bunları düşünüp dururken aynı günlerde, Kadiyan köyünde birisinin Mesih-i Mevud olduğunu iddia ettiğini duydum ve çaba sarfederek sizin birkaç kitabınızı aldım. Onları dikkatlice okuyunca sizin her sözünüzü doğru ve Kuran-ı Kerim'e uygun buldum. Onun için sizin doğru olduğunuza iman ederek kabul ettim."

Şehzade Bey, 1902'de Kadiyan'a geldi ve yaklaşık üç buçuk ay kaldı. Kendisi hergün namazları cemaatle Kadiyan'daki Mübarek camiinde kıldı. Hazret, Kuran-ı Kerim'i çok severdi. Mısırhanede kendi odasının dışında oturur ve Kuran-ı Kerim okumaya devam ederdi.

Hazret Mesih-i Mevud^{aleyhisselam} her sabah yürüyüşe giderdi, Şehzade Bey de kendisiyle birlikte olurdu. O, Hazret Mesih-i Mevud'u^{aleyhisselam} çok

severdi ve kendisine çok saygı gösterirdi. Şehzade Bey, Huzur^{aleyhisselam} ile birlikte yürüyüşten döndüğünde, Huzur'un^{aleyhisselam} içeri gidip elbiselerini temizlediğini tahmin edinceye kadar kendi elbiselerindeki toz toprağı temizlemezdi.

Şehzade Bey, Huzur^{aleyhisselam} ile birlikte Cehlum'a bir yolculuk ta yaptı. Huzur^{aleyhisselam} bir mahkemede şahitlik yapmak üzere 1903'te Cehlum'a gitmek zorunda kalmıştı. Cehlum istasyonunda binlerce insan Huzur'u^{aleyhisselam} muhteşem bir şekilde karşıladı. Huzur^{aleyhisselam} Cehlum'da üç gün kaldı ve bin beş yüz kişi biat ederek o günlerde Ahmedi oldu.

Huzur^{aleyhisselam} 18 Ocak'ta Cehlum'da mahkemeye teşrif etti. O gün orada çok insan toplanmıştı. Hazret Mesih-i Mevud^{aleyhisselam} bir sandalyede oturmuştu ve Şehzade Bey Huzur'un^{aleyhisselam} ayaklarının dibinde oturmuştu. Şehzade Bey, çok güzel bir soru sordu: Huzur^{as}! Ben sizin doğruluğunuzu güneşin ışıkları gibi parlar gördüm, bu konuda bende herhangi bir şüphe yoktur. Bana sevap verilecek mi? Huzur^{aleyhisselam} da ne kadar sevgiyle cevap verdi. Buyurdu ki;

"Siz hiç kimsenin görmediği bir zamanda gördünüz. Ve siz kendi kendinizi tehlikelere attınız. Bu yolda her acı ve zorluğa katlanmaya hazır oldunuz. Onun için Yüce Allah^{celle celalühü} sizin ecrinizi zayi etmeyecek."

Aynı yolculuk sırasında Şehzade Bey, bir gece beraberindekilerin yanına gelerek, "Bana sık sık 'Başını ver, başını ver' diye vahiy geliyor" dedi.

Şehzade Bey, bu yolculuktan döndükten sonra birkaç gün Kadiyan'da kaldı ve sonra ülkesine geri döndü.

Huzur^{as}, onunla ilgili dedi ki: O, benim yanımda fazla kalma şansı bulamamasına rağmen, ne kadar zaman kaldıysa benden çok istifade etti.

Şehzade Bey, sonradan Ahmediye Cemaati'nin birinci halifesi olan Molvî Nuruddin Bey'i çok severdi ve ona da çok saygı gösterirdi. Kendisi,

ülkesine geri dönmeden hemen önce Hazret Molvî Bey'e, Buhari'nin herhangi bir hadisini okutmasını rica etti. Çok ısrar ederek, Buhari (Hadis kitabının) iki-üç sayfasını kendisinden okudu. Sonradan kendi öğrencilerine dedi ki: "Ben bu sayfaları Molvi Bey'in öğrencilerinden olayım diye okudum. Çünkü Hazret Sahip'ten^{aleyhisselam} sonra o birinci halife olacak."

Şehzade Bey, Hazret Mesih-i Mevud'dan^{aleyhisselam} dönüş izni alıp gitmeye hazırlanınca Huzur^{aleyhisselam} ve bazı insanlar, kendisini uğurlamak için Kadiyan'dan bir buçuk mil uzaklıkta ki Batala nehrine kadar yürüdüler. Şehzade Bey, ayrılık zamanı gelince Hazret Mesih-i Mevud'un^{aleyhisselam} ayaklarına kapandı ve her iki eliyle Huzur'un^{aleyhisselam} ayağına sarılarak, benim için dua edin diye yalvardı. Huzur^{as}, "Peki! Sizin için dua ederim, benim ayağımı bırakın," buyurdu. Şehzade Bey, ayrılığın üzüntüsü ve sevgiden dolayı ayağını bırakmıyordu. O zaman Huzur^{as}: "Emir, edepten üstündür. Ben emrediyorum, ayağımı bırakın," buyurdu. Bunun üzerine Şehzade Bey, Huzur'un^{aleyhisselam} ayağını bıraktı.

Öyle anlaşılıyor ki, Yüce Allah^{celle}
^{celalühü} tarafından kendisine, bunun Huzur^{aleyhisselam} ile son görüşmesi olduğu bildirilmişti ve belki bir daha Huzur^{aleyhisselam} ile görüşemeyecekti. Bu yolculukta da Şehzade Bey ile birlikte bazı öğrencileri vardı.

Şehzade Bey, Lahor'a geldi ve üç dört gün küçük bir camide kaldı. Lahor'dan birkaç kitap satın aldı ve sonra tren ile Kubat'a gitti. Lahor'dan Kubat'a kadar bütün yol boyunca Kuran-ı Kerim okumaya devam etti. Kubat'tan bir fayton kiralayarak Bennu'ya gitti. Faytonda da aynı şekilde Kuran-ı Kerim okumaya devam etti. İlkindi namazı vakti olunca faytonu durdurup namaz kıldırdı. O sırada yağmur başladı fakat Hazret mutlulukla namazını tamamladı. Yolda "Herram" adlı köyde geceyi bir handa geçirdi. Hanın adamlarından keçi istettirerek kestirdi ve kendisi de yedi hanın adamlarına da yedirdi. Sonunda kafile, içinde Hazret'in kendi arazisi de

olan Bennu'ya ulaştı. Birkaç gün orada kaldıktan sonra Host'a gitti.

Bu yol üzerinde "Dor" adlı köye geldi. Oranın ağası Şehzade Bey'in gelişinden çok mutlu oldu ve keçi kesip Hazret'e ziyafet verdi. Şehzade Bey, burada konuşma yaparak nasihatlerde bulundu. Gece, kendi köyünün ahalisi Hazret'in geldiğini haber alınca sabah olur olmaz atlara binerek kendisini almaya geldiler ve böylece bu atlı süvarilerin kafilesiyle birlikte Hazret, kendi köyü Seyyidgah'a ulaştı.

Şehzade Bey'in Kabil Derebeyliğine Varışı

Şehzade Bey, Kabil'e gitmeden önce, kendi müridi ve Afganistan askerlerinin en yüksek rütbeli başkanı olan Muhammed Hüseyin'e şöyle bir mektup yazdı: Siz padişahın yanı sıra benim Kabil'e gelmem için izin alıp bana yazın ki ben padişahın yanına geleyim. İzin almadan şundan dolayı gidemem ki yola çıkarken padişahın hacca gitmek için izin almıştım fakat hacca engel çıktığı için gidememiştim ve Kadiyan'a gitmiştim. Hazret bu mektupta, "Ben hac için gitmiştim. Yolda Mesih-i Mevud'u görme fırsatı buldum ki ona uymak Allah^{celle}
^{celalühü} ve Resulü'nün^{sallallahü aleyhi vesellem} emridir. Bundan dolayı Kadiyan'da beklemek zorunda kaldım." Hazret, bunların padişaha münasip bir vakitte söylenmesini de yazdı. Mektup Muhammed Hüseyin'e ulaştı ve o mektubu padişaha hemen göstermedi ve münasip bir vakit aramaya başladı. Fakat ondan önce Padişahın kardeşi Serdar Nasrullah Han'ın bir şekilde bu mektuptan haberi oldu. Serdar Nasrullah Han, Padişahın vekili idi ve Şehzade Bey'in de büyük bir muhalifi idi. Onun için o, bu mektubu alıp padişaha şikayet etti.

Büyük devlet yetkilileri ve başkanlar Hazret'in dostu idi. Şehzade Bey, onlara da mektup yazdı ve şöyle dedi: Birisi Kadiyan'da Mesih-i Mevud ve İmam Mehdi olduğunu iddia etti. Ben onun yanında kalıp onu gördüm ve doğru bularak ona inandım. Benim tavsiyem, siz de ona inanın ve Allah'ın^{celle}
^{celalühü} azabından korunun.

Bütün bu mektuplar da padişaha verildi. Padişah büyük mollaları çağırdı ve onların fikrini sordu. Onlar, bu kafir ve mürtedir dediler.

Bunun üzerine padişah tarafından Host'un valisine, Şehzade Bey'in tutuklanarak elli süvari ile buraya getirilmesi emri gönderildi. Bu emri, Padişahın kardeşi Nasrullah Han Host'un valisine göndermişti.

Şehzade Bey'e, tutuklanacağı ve Allah yolunda şehid olacağı haberi Yüce Allah^{celle}^{celalühü} tarafından önceden haber verilmişti. Biz, Hazret'e, "Allah için başını ver" ilhamının indiğini zaten söylemiştik. Onun için Hazret sık sık buyurdu ki, "Kabil'in toprağının benim kanıma ihtiyacı var."

Tutuklanışından önce bir gün Hazret, müritleriyle yürüyüş yapıyordu. Yolda kendi ellerine bakarak buyurdu ki, "Sizin kelepçe giymeye takatiniz var mı?" Sonra, müridi Ahmed Nur Kabilî'ye, "ben öldürüleceğim. Sen benim ölüm haberimi Hazret Mesih-i Mevud'a^{aleyhisselam} vermelisin," dedi. Bunun üzerine müridinin gözlelerinden yaşlar aktı ve ben de sizinle birlikte olayım dedi. Hazret buyurdu ki; "Hatırlarsan, sen Afganistan dönüşünde Hazret Mesih-i Mevud'a^{as}, ben Kadiyan'dan dışarı gidemem dediğinde Huzur^{aleyhisselam} buyurdu ki; "Onunla git! Sen geri geleceksin." Kısacası seninle ilgili Mesih-i Mevud^{aleyhisselam} geri geleceğini söyledi. Benimle ilgili ise bunu söylemedi."

Padişahın emrinin gelişinden önce tutuklanacağı haberini beraberindekilere söyleyince, hepsi, siz Bennu'ya gidin, orada sizin arazileriniz de var, dediler. Fakat Hazret, gitmedi.

Şehzade Bey'in Tutuklanışı

Şimdi Şehzade Bey'in tutuklanma vakti yaklaşıyordu. Hazret tutuklandığı gün, o vakte kadar ki bütün olayları ve durumları anlattığı bir mektubu Huzur'a^{as} yazdı. Hazretin saygı ile yazdığı kelimeler öyle sevgi doluydu ki, müridi Ahmed Nur Kabilî, "Siz bu mektubu bana verin, ben bir kopya yapıp size geri vereceğim," dedi. Hazret

o mektubu cebine koydu ve "bu mektup senin eline geçecek," buyurdu.

İkinci vakti olunca, Hazreti tutuklamak için elli süvari Host valisi tarafından geldi. Host bölgesinin hakimi Şehzade Bey'e çok saygı gösterirdi. O, süvarilere de aynı emri verdi. Şehzade Bey, ikinci namazını kılınca o süvariler Hazrete şu haberi ilettiler: "Host'un hakimi diyor ki, benim sizinle görüşmem lazım. Siz kendiniz gelir misiniz yoksa ben mi huzurunuzda geliyim?" Hazret buyurdu ki, "Hayır! O bizim başkanımızdır. Ben kendim gelirim." Bunun üzerine Hazret kendi atının eğrlenmesini istedi. Fakat süvarilerden birisi inip kendi atını binmesi için Şehzade Bey'e sundu. Gitmeden önce kendi ev halkına nasihat etti. "Ben şimdi gidiyorum. Dikkat edin, benden sonra herhangi başka bir yol seçmeyin. Benim üzerinde olduğum iman ve inanç sizin de yolunuz olmalı."

Hazret gideceği zaman, Hazret Mesih-i Mevud'a^{aleyhisselam} yazdığı mektubu cebinden çıkarıp müridi Ahmed Nur Kabilî'ye verdi ve bir şey söylemedi. Köyden dışarıya kadar Hazret'in müridi yanında geldi. Bunun üzerine Hazret, "şimdi sen geri git" buyurdu. O, hizmet için kalma izni istedi. Hazret, Kuran-ı Kerim'den "Kendi kendinizi musibete sokmayın" mealindeki ayeti okudu ve bu köyden kendi evine geri dön buyurdu. Kendisi süvarilerle birlikte Host'un sınır kapısına gitti.

Vali Hazret'e, Kabil'den gelen karara göre kim senin kendisiyle görüşmeyeceğini, kendisinin de kimseyle görüşmeyeceğini, onun için kendisine ayrı bir ev verileceğini ve bu evin önünde nöbet tutulacağını söyledi. Fakat vali, Hazret'in yakın akrabalarının bu eve gelip kendisiyle görüşmesine izin verdi.

Birgün Hazret'in müritleri kendisiyle görüşmek için geldiler ve dediler ki, biz sizi buradan çıkarıp götürürüz, bu insanlar bize karşı koyamazlar. Hazret, herhangi bir plan yapmayın, Yüce Allah^{celle}^{celalühü} benden kendi dinine hizmet etmemi istemektedir, buyurdu.

Birkaç gün sonra Host'un hakimi, Hazretin, müritlerine barış talimatı verdiğini ve herhangi bir tehlike kalmadığını anlayınca, Şehzade Bey'i sekiz atlı süvari ile Kabil'e gönderdi.

Oradayken Şehzade Bey'e de padişah tarafından bir mektup ulaşmıştı. O, siz hiç kimseden korkmadan geliniz, eğer o mesih'in iddiası doğruysa ben de iman edeceğim, diye yazmıştı. Hazret'in Kabil'e ulaşmasından önce meşhur olmuştu ki kendisi kandırılarak çağrıldı. Hazret, Kabil'e gelince çarşıdan geçerken arkasında sekiz atlı süvari vardı. Birçok aylak takımına takıldı ve Şehzade Bey, divana çıkarıldı.

Şehzade Bey Hapiste

Padişaha Hazret aleyhinde çok dedikodu yapılmıştı ve o çok sert davrandı ve onu Ark kalesinde hapsedin, dedi. Bu, bir bölümünde padişahın kendisinin kaldığı büyük bir kaleydi. Hazret'e, gargarab denilen bir zincir de takılması emredildi. Bu, boyundan bele kadar sarılan, kelepçeleri de olan yaklaşık yetmiş kiloluk bir zincirdi. Ayrıca Hazret'in ayaklarına sekiz kiloluk pranga da takıldı. Bu şekilde Hazret, dört ay ağır hapis yattı ve çok sıkıntıya katlandı. Fakat bu çok ağır hapis şartlarında bile Hazret, Rabbinin zikrederek ve Kuran-ı Kerim okuyarak vakitini geçirdi.

Hazret, bu kalede bir odada tutularak kapısı dışarıdan kapatılır ve kimseyle görüşmesine izin verilmezdi. Gece gündüz askerler bu odayı beklerlerdi. Bu nöbetçiler açıklarlar ki, "Hazretin odasından bize gece gündüz Kuran-ı Kerim okuma sesi gelirdi ve biz bunca zorluklara rağmen Hazret ihtiyaçlarını nasıl karşılıyor diye şaşırırdık." Bütün nöbetçiler Hazret'in büyük bir evliya olduğuna inanırdı ve onların kalbinde Hazret'e karşı büyük bir sevgi vardı.

Hapishane günlerinde bir defa Hazret harçlık göndermeleri için kendi evine bir şekilde haber gönderdi. Hazret'in müridi Ahmed Nur, sert kış mevsiminde tehlikeli bir yolculuk yaparak Host'tan Kabil'e yaya geldi ve Şehzade Bey'e harçlık getirdi.

Şehzade Bey'in Sabrı

Hapishane günlerinde Afganistan Padişahı Şehzade Bey'i yanına çağırdı ve "Bu şahsın Mesih-i Mevud olduğuna inkar etseniz ve bu musibetten kurtulsanız ne iyi olur," dedi. Fakat Şehzade Bey, "Kuran ve Hadisten doğru olduğuna inandığım şeylere nasıl yanlış ve yalan derim. Bunu yapmaktansa ölmek daha iyidir, fakat inkar edemem," diye cevap verdi.

Şüphesiz Padişah bundan önce Hazret'e çok saygı gösterirdi ve kendisinin günahsız olduğuna inanırdı fakat diğer taraftan mollalardan da korkardı. Bu yüzden o, hapisteki üç dört ay boyunca Şehzade Bey'e sık sık "Mesih-i Mevud'u inkar edersen saygınlıkla birlikte saliverileceksin," dedi. Fakat bu cesur Şehzade her seferinde şu cevabı verdi: "Ben tam olarak araştırarak ve itminan ile bir kişinin doğruluğuna iman ettim. Şimdi ister canım gitsin, ister evlatlarım helak olsun umurumda değildir. Ben din ve imanı canımdan üstün tutarım." Kabil halkı, Şehzade Bey'in imanını görüp, din için böylesine cesurca sözler söylediğini duyunca şaşırıyorlardı. Elli bin müridi olan, otuz bin hektar araziye sahip ve elli yıldan beri çok rahat bir hayat geçirmiş olan Kabil'in bir Şehzadesinin bu kadar ağır ve zor hapiste bile sabır ile doğru inanç üzerinde sebat göstermesi ve büyük bir cesaretle "Ben can, mal ve evlatlarımı terk etmeye hazırım fakat doğruluğu bırakmam," diye ilan etmesi hayret verici idi.

Hazret Mesih-i Mevud^{aleyhisselam} "Padişahın vaatlerine karşılık Hazret'in cevabı öyle yücedir ki Kabil onu asla unutamaz ve Kabil'in bütün halkı ömürleri boyunca imanın böyle bir örneğini görmemişlerdir," buyurdu.

Kabil'in Mollaları ile münazara

Hapiste dört ay geçince, padişah Hazrete son bir şans verdi ve genel toplantıda onu da çağırdı. Nasihat ederek, şimdi bile Mesih-i Mevud'u inkar edersen canın kurtulacak, dedi. Fakat hazret herkesin önünde şunları söyledi: Doğruluktan tövbe etmem mümkün değildir.

Muhallif mollalarla benim aramda bir münazara yaptırın. Eğer benim yalancı olduğum ispatlanırsa bana ceza verilsin. Padişah bunu kabul etti ve Şehzade Sahip ile mollalar arasında Kabil'in büyük camisinde münazara oldu. O gün birçok insan münazarayı dinlemek için orada toplandı. Şehzade Sahip, zincirlere bağlanarak ve kelepçe takılarak polis gözetiminde camiye getirildi. Orada Kabil'in sekiz büyük müftüsü ve mollalar tartışma için hazırıldı. Onların yanında referans vs. arayıp bulmak için seksen kişi vardı. Şehzade Sahip tek başınaydı fakat Hüda Teala onunla birlikteydi. Tartışmayı izleyenler derler ki, tartışma yazarak yapılıyordu ve herhangi bir söz insanlara duyurulmuyordu. Bu tartışma sabah yediden öğleden sonra üçe kadar sürdü. Münazarada, Mesih-i Mevud'un^{aleyhisselam} doğruluğu, cihad meselesi, Hz. İsa'nın^{aleyhisselam} vefatı üzerinde tartışmalar yapıldı. Münazara sırasında, kılıçlarını kınından çıkarmış yalnkılıç sekiz kişi Şehzade Sahip'in başında bekliyordular.

Mollalar, Şehzade Sahip'e soru sorulmasına ve Şehzade Sahip'in sadece sorulara cevap vermesine, kendisinin soru sormasına izin verilmemesine karar vermişlerdi. Şehzade Sahip'e birçok soru soruldu ve hazret hepsine iyi bir şekilde cevap verdi. Hazrete, Mesih-i Mevud olduğunu iddia eden şahsa neden inandığı soruldu. Hazret buyurdu ki, ben onun doğru olduğuna inanıyorum. O, Allah'tan^{celle celalühü} emir alarak bu devrin ıslahı için Kuran-ı Kerim'in önceden verilmiş gaybî haberlerine uygun olarak geldi. Biz bu şahsı gördük, bu zamanda böyle bir insan dünyada asla görünmüyor ve hiç şüphesiz Vadedilen Mesih odur. Bunun üzerine mollalar bağrışarak, o da kafirdir sen de kafirsın dediler. O zaman bu cesur Şehzade, bütün mollalara, "Sizin iki rabbiniz var, çünkü siz padişahın Allah'tan^{celle celalühü} korkar gibi korkuyorsunuz. Fakat benim Rabbim tekdir. Bu yüzden ben padişahın korkmam," dedi.

Daha sonra kendisine, Hazreti İsa^{aleyhisselam} ile ilgili olarak, onun geri gelip gelmeyeceği soruldu. Bunun üzerine Hazret, Kuran-ı Kerim onun vefat ettiğini ve ikinci defa gelemeyeceğini is-

pat etmektedir, dedi. O zaman mollalar galeyana geldi ve şimdi bu şahsın kafirliğinde ne şüphe kalmıştır, dediler.

Münazaranın başkanı, Şehzade Sahip'in katı muhalifi olan hekim Abdulganî Gucarati idi. O ve bütün mollalar birleşerek karar verdiler ki, münazaranın metinleri padişaha gösterilmeyecek ve halk arasında Şehzade Sahip'in yenilgiye uğradığı yayılacak. Padişaha sadece, Şehzade Sahip'in sözlerinin yanlış olduğu ve bizim onun kafir olduğuna fetva verdiğimiz haber verilecek. Aksi takdirde eğer münazaranın asıl evrakları ve Şehzade Sahip'in cevapları halk tarafından öğrenilirse halkın Ahmedi olması tehlikesi vardır. Nitekim aynı şekilde hareket edildi ve padişaha evraklar gönderilmedi.

Bir kişi sonradan, münazaranın gözlerinin önünde olduğunu beyan ederek dedi ki, "Ben kendim oradaydım. Şehzade Sahip'in delilleri Kuran-ı Kerim ve Hadis'e uygundu. Mollalarda birkaç referans dışında bahsedilmeye değer kuvvetli bir söz yoktu. Mollalar Şehzade Sahip'i yenemediler. Çünkü onlarda Şehzade Sahip kadar ilim yoktu. Bilakis, Şehzade Sahip ile münazara yapanların lideri ve Kabil'in kadısı müftü Abdurrezzak kendisi biliyordu ki, bizde Şehzade Sahip'in ki gibi geniş Kuran ilmi yoktur.

Münazara bittikten sonra Şehzade Bey, bir yürüyüş şeklinde çarşıdan geçerek Şah kalesine götürüldü ve padişahın önüne çıkarıldı. Mollalar ve halktan büyük bir kalabalık oradaydı. Padişahın kardeşi ve Şehzade Bey'in koyu muhalifi Nasrullah Han da oradaydı. O, ne karar verildiğini sorunca yapılan plana göre mollalar ve halk, Şehzade Bey yenildi, o kafirdir diye bağırıştılar. Padişah Şehzade Sahip'e, "mollaların fetvası kafir olduğun ve recmedilmendir. Eğer tövbe ederseniz cezadan kurtulabilirsiniz," dedi. Bunun üzerine Serdar Nasrullah Han, ulemanın yazdığı fetvayı halka okudu ve kendisi de aynı şekilde halka, "İçiniz rahat olsun. Padişah, sizin isteğinize aykırı karar vermeyecek. Mutlaka ulemanın söylediği gibi davranacak. O, sadece Şehzade Abdullatif'e az bir mühlet vererek tövbe şansı sunmak istiyor," dedi. Ondan

sonra topluluk dağıldı ve Şehzade Sahip, hapishaneye yollandı. Hazret, hapishanede şöyle dua ederdi: "Rabbena la tuziğ gulubena bağde iz hedeytena ve heblena min ledünke rahmeh. İnneke entel Vehhab."¹ Yani; "Ey bizim Rabbiniz! Kalbimizi sapmaktan korusun ve hidayetten sonra bizi (hidayetten) sapmaktan korusun. Kendi katından bize rahmet eylesin. Çünkü her rahmeti ancak Sen bağışlıyorsun."

Can Vermeden Önceki Son Şans

Ertesi gün, 14 Temmuz Pazartesi sabahı, Şehzade Bey, birçok insanların bulunduğu padişahın divanına bir kere daha çağrıldı. Padişah bir kere daha tövbe etmesini söyledi. Hazret, tam bir iman ve cesaretle, "benim doğruluktan tövbe edeceğime dair hiç ümit beslemeyin," dedi. Bu konuşmaları beyan edenler derler ki, bunlar duyular değildir, biz kendimiz de oradaydık ve birçok insan da vardı. Şehzade Bey, padişahın tavsiyesini her defasında şiddetle reddederdi. Öyle anlaşılıyor ki, Hazret, doğruluk yolunda canını vermeye kalbinde karar vermişti. Ölümü önünde görünürken bile bu cesur şehzadenin adımları zerre kadar geri gitmedi ve padişahın sık sık söylemesine rağmen imanından vazgeçmedi. Padişah usanarak, uzun uzadıya bir yazı yazdı. O yazıda mollaların fetvasını derleyerek, böyle bir kafirin cezası ölümdür diye yazdı. Fetva Şehzade Bey'in boynuna asıldı ve padişah, Şehzade Bey'in burnunun delinerek bir ip takılmasını ve ip ile çekilerek recmedileceği yere götürülmesini emretti. Nitekim, bu günahsız Şehzade'nin burnu delinerek çok acı vererek bir ip takıldı ve dalga geçerek ve küfür ederek öldürüleceği yere götürüldü. Şehzade'nin bileklerinde demirden kelepçeler ve burnunda ip vardı. O zalimlerin kendisini böylece çektiği vakit bile, o, öldürülmek için mutlulukla ve hızlıca gidiyordu. Bir molla, kendisine neden böyle neşeli olduğunu sordu. Şehzade Bey şöyle cevap verdi; "Gördüğün bu kelepçeler aslında kelepçe değil, bilakis Muhammed-i Mustafa'nın^{sallallahü aleyhi vesellem} dininin zinetidir. Şüphesiz ben, canlı canlı toprağa yarıya kadar gömülüp taşlanarak helak edileceğim yeri görüyorum. Fakat ne mutlu bana ki ben Sevgili Mevla'ya kavuşacağım."

Afganistan'ın padişahı da vezirleri, müftüler, mollalar ve saray erkanı ile birlikte bu manzarayı seyretmek için recmedilecek yere kadar geldi. Kabil'in binlerce halkı da bunu seyretmeye geldi.

Suçsuz Şehzade'nin Acı Veren Şahadeti

Kabil'in meşhur kalesi Bala Hisar'ın güneyinde Kabil'in ileri gelenlerinin eski bir mezarlığı vardır. Bu mezarlıkta iki buçuk fit derinliğinde çukur açıldı. Şehzade Bey, beline kadar oraya sokuldu. Padişah bir kere daha, bu durumdayken Şehzade Bey'in yanına gitti ve dedi ki, "Şimdi bu senin son vaktindir. Eğer şimdi bile, Kadiyanî Mesih'i inkar edersen seni koruyacağım. Kendi canına ve çoluk çocuğuna acı."

Biliyor musunuz, bu, ölüm kesin olarak onun gözlerinin önünde olduğu bir zamandı. Bedenin yarısı toprağa gömülmüştü ve insanlar, emir verilir verilmez taş yağmuruna tutmak için ellerinde taşlar beklemekteydiler. Bu tehlikeli anlarda bile, son anında bu kahraman, cesurane bir şekilde şöyle dedi; "Doğruluk nasıl inkar edilebilir? Can nedir? Çoluk çocuk nedir? Onlar için imanı terk etmek benim için mümkün değildir. Ben hak için can vereceğim."

İlk taşı kadı attıktan sonra bedbaht padişah Hazret'e taş attı. Daha ne söyleyelim! Dört bir taraftan Şehzade Sahip'in üzerine taş yağmuru başladı ve binlerce taş ona isabet etmeye başladı. Öyle bir taş yağmuru oldu ki, şehid merhumun başında taşlardan büyük bir yığın oldu ve Hazret'in bedeni taşlara gömüldü. Böylece onun ruhu sevgili Allah'ın^{celle celalühü} katına gitti. "İnna lillahi ve inna ileyhi raciün" Bu şehzade bir keçi gibi boğazlandı ve hak üzerinde olmasına rağmen onun bedeni taşlarla paramparça edildi. Fakat o öyle sabır gösterdi ki, onun ağzından bir tek "ah" bile çıkmadı. Bu olay 14 Temmuz 1903'te oldu.

¹ Al-i İmran suresi 9. ayet

Hazret Mesih-i Mevud'a^{aleyhisselam} bu olayın haberi yirmi yıl önce verilmişti. Huzur'a, Hüda Teala buyurmuştu ki, "İki keçi boğazlanacak." Bundan murat, Şehzade Sahip ve onun müridi Hazret Molvi Abdurrahman Sahip idi.

Şehzade Sahib'in şehid olmasından sonra, Hazretin hanımı Şah Cihan Bibi ve onun yetim çocuklarına da çok zulüm yapıldı ve onlar da hapse atıldılar. Fakat o, Şehzade Sahib'in vasiyetine uygun olarak sabretti ve Hazret gibi o da şunu söylemeye devam etti: "Eğer Ahmediyet yüzünden ben ve benim küçük küçük çocuklarım şehid edilirse, ben bundan dolayı Hüda Teala'ya şükredeceğim ve inancımı değiştirmeyeceğim." Hanımefendinin iki oğlu, Seyyid Muhammed Said Sahip ve Seyyid Muhammed Ömer Sahip, bu sıkıntılar yüzünden Afganistan'da şehid oldu. Sonunda Şehzade Sahib'in perişan haldeki ailesi 2 şubat 1926'da Afganistan'dan hicret ederek Benu'ya geldi.

Şehzade Sahib'in Mezarı

Kabil'de Şehzade Sahib'in şehid edildiği yerde üç gün hükümet tarafından nöbet tutuldu. Şehzade Sahib'in şehid oluşundan bir müddet sonra kendisinin müridi, Hazret Ahmed Nur Sahip Kabil'i'ye Kabil'in tüccarları tarafından onun şehid olduğu bilgisi verildi. Bunun üzerine Hazret Ahmed Nur Sahip, canı pahasına da olsa Şehzade Sahib'in naaşını taşlar arasından çıkarıp defnetmeye karar verdi. Kırk gün sonra Kabil'li Ahmedilerin yardımıyla Şehzade Sahib'in naaşını çıkarıp yakındaki bir mezarlığa defnetti. Bir yıl sonra Şehzade Sahib'in başka bir müridi Molla Mir Sahip, Mürşidinin naaşını alıp kendi köyünde defnetmeye karar verdi. Nitekim o, Kabil'e gidip Şehzade Sahib'in tabutunu çıkarmaya muvaffak oldu ve bir katıra yükleyip, Şehzade Sahib'in köyü Seyyidgah'a getirdi ve hiç bilinmeyen bir mezar yaptı. Tesadüfen o günlerde Hazret Mesih-i Mevud'un^{aleyhisselam} sahabe-si Han Aceb Han Sahib, Meramşah Veziristan'da tahsildar vekiliydi. O, Şehid kardeşinin kabrini öğrenince duyduğu muhabbetten dolayı o mezarın üzerine çok güzel bir türbe yaptırdı. Yavaş yavaş Host'ta Şehzade Sahib'in

mezarı meşhur oldu ve kendisinin müritleri buraya çok sayıda gelmeye başladı. Bu haber Serdar Nasrullah Han'a ulaşınca ocak 1910'da onun emriyle Şehzade Sahib'in tabutu çıkarılarak bilinmeyen bir yere defnedildi.

Hazret Şehzade Sahib'in mezar taşı, Mesih-i Mevud^{aleyhisselam} tarafından, Kadiyan'daki Behiştî Makbara'da hatıra olarak dikilmişti.

Şehzade Sahib'in şehid olması üzerine, Hazret Mesih-i Mevud^{aleyhisselam} şöyle yazdı: "Kabil'in toprağı, bu kanın nasıl meyve vereceğini görecek. Bu kan asla zayi olmayacak." Huzur buyurdu ki, "Üzerinde bu kadar büyük zulüm yapılmış Kabil toprağı, Allah'ın^{celle celalühü} gözünden düştü."

Şehzade Sahib de, şehadet vaktinde şu gaybi haberi bildirmişti: Kendisinin katledilmesinden sonra memlekette çok büyük felaket olacak. Nitekim, Şehzade Sahib'in şehid edildiği gün, aynı gece saat dokuzda aniden yarım saat süren çok kuvvetli bir fırtına tufanı ve hortum oldu. Şehadetin ertesi günü 15 temmuz 1903'te korkutucu kolera vebası Kabil şehri ve etrafındaki bölgeleri etkisi altına aldı. Halbuki tahminlere göre dört yıl daha bu hastalığın ortaya çıkmasına imkan yoktu. Kabil ve civarlarında bulaşıcı koleradan hergün üçyüz dörtyüz kişi ölmeye başladı. Padişahın kardeşi Serdar Nasrullah Han'ın karısı da aynı hastalıktan helak oldu. Bunun üzüntüsünden Serdar Nasrullah Han neredeyse aklını kaybetti ve her zaman endişe içinde kaldı.

Daha sonra Emanullah Han Afganistan padişahı olunca, onun emriyle Serdar Nasrullah Han tutuklanarak Kabil'e getirildi ve Şehzade Sahib'in hapsedildiği aynı hapisaneyeye atıldı. Bu üzüntülerden Serdar Nasrullah Han aklını kaybetti ve hapisanedeyken boğazı sıkılarak öldürüldü.

Padişah Habibullah Han da Yüce Allah'ın^{celle celalühü} azabından kurtulamadı ve 20 şubat 1919'da bir adamı onu öldürdü. Şehzade Sahib'in aleyhinde fetva veren mollalar da kötü

sondan kurtulamadılar ve yaptıklarının karşılığını buldular.

Şehzade Sahip, Hazret Mesih-i Mevud'u ^{aleyhisselam} çok severdi. Kendisi, Hazret Mesih-i Mevud'u ^{aleyhisselam} öven Farsça bir kaside yazdı. O kasidede saygı ile kendi sevgisini belirlerken der ki;

"Sizin güzelliğinizi gören melekler bile hayran olurlar ve Cennetin güzel insanları bile sizin çehrenizin yanında hiçbir şey değildir... Siz, daimi padişah Muhammed'in ^{sallallahü aleyhi vesellem} bereketiyle dünyaya imam olarak geldiniz ve kelamınızla öyle şeyler beyan ettiniz ki daha önce onlar saklıydılar."

Hazret Mesih-i Mevud da ^{aleyhisselam} Şehzade Sahib'i çok severdi. Şehzade Sahib'in şehid olmasından sonra Hazret Mesih-i Mevud ^{aleyhisselam} özel olarak kendisiyle ilgili bir kitap yazdı ve kitabın ismini "Tezkeretü'ş Şehadeteyn" koydu. Yani, "İki şehadetin hikayesi". Huzur bu kitapta, Şehzade Sahip ve onun müridi Molvi Abdurrahman Sahib'in şehadetlerini yazdı ve Şehzade Sahib'i methederek onun güzel vasıflarını beyan etti.

Huzur bir olaydan da bahsetti. Ekim 1903'te Huzur bu kitabı yazmaya başladığında tesadüfen Huzur'un şiddetli böbrek ağrısı başladı. Huzur diyor ki, ben dua ederek "Ya İlahî! Bu merhum için yazmak istiyorum" der demez

ilham geldi: "Selamün kavlen min Rabbin Rahim." Ve sabah olmadan Hazret iyileşti.

Şehadet olayından sonra, Ahmed Nur Kabilî, Şehzade Sahib'in bir saç telini Hazreti Mesih-i Mevud'un ^{aleyhisselam} yanına, Kadiyan'a getirdi. Huzur, o saçı ağzı açık küçük bir şişeye koyup kapattı ve şişeyi ipe bağlayıp Beytü'd Dua'ya çengel ile astı. Huzur bununla ilgili şöyle der:

"Kendisinin bir saçı buraya ulaştırıldı. Ondan şimdiye kadar güzel koku gelmektedir ve bizim Beytü'd Dua'nın bir köşesinde asılıdır."

Huzur^{as}, Şehzade Sahiple ilgili yazarak şöyle buyurur:

"Onun yüzü nasıl nurlu ise kalbinin de nurlu olduğunu anlıyordum... Gerçek şudur ki o, dini dünyadan üstün tuttu.... Onun iman kuvveti o kadar ileri seviyedeydi ki eğer ben onu büyük bir dağa benzetirsem korkarım benim benzetmem eksik kalır."

Huzur^{as}, Hazretle ilgili bir defasında şöyle dedi:

"Abdullatif sözde öldü, fakat kesin biliniz ki o hayattadır ve hiçbir zaman ölmeyecek."

Urducadan Türkçe'ye çeviren: Osman Şeker

Kitabın Urducasını yayınlayan: Lacna İmaillah, Kadiyan

Kuran-ı Kerim okurken ve dinlerken dikkat edilecekler

1- Fatiha suresinin sonunda ve ona benzer başka yerlerdeki dua ayetleri okunduğunda ya da dinlendiğinde "Amin" (Ey Allah duamızı kabul buyur) denir. Bu yüksek sesle veya alçak sesle söylenebilir.

Not: Bazı kardeşlerimiz, nerede ne zaman "Rabbena" kelimesini duyarlarsa, orada bir dua olduğunu zannederek "Amin" derler. Halbuki orada "Amin" denilmeyebilir.

2- Kuran-ı Kerim okunurken ya da dinlenirken her nerede Seyyidna Hazret Muhammed Resulullah'ın sallallahü aleyhi vesellem mübarek ismi gelirse, orada kalp sevgisiyle "Sallallahu aleyhi ve sellem" denir. Kuran-ı Kerim'de Nebi-yi Kerim'in sallallahü aleyhi vesellem mübarek ismi dört defa geçmektedir.

3- Bakara suresinin son ayetinde "Rabbena" kelimesi ile başlayan dualar vardır. O duaların kabulü için "Amin" denir. Ne zaman

وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا

(yani, bizi affeyle, bizi bağışla, bize merhamet eyle) kelimeleri okunursa ya da dinlenirse "Amin" denir. Bununla birlikte şu dua da yapılabilir;

رَبِّ اغْفِرْ لِي اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ

Yani: Ey benim Rabbim! Günahlarımı bağışla ve gelecekte her türlü günden kurtul ve muhafaza et. Ey bizim Rabbimiz! Her türlü övgü sadece Senin içindir.

4- Ali İmran suresinin aşağıdaki ayeti okunduğunda ya da dinlendiğinde;

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ

"Allah, kendisinden başka bir varlığın ibadete lâyık olmadığına, adaletle şahittir. Melekler ve ilim sahipleri (de,) insaf üzerinde olanlar da aynı şekilde şahadet ederler."

وَ أَنَا أَشْهَدُ بِهِ

Yani, "Ey Rabbim! Ben de, Sen'den başka hiçbir ilah olmadığına şahadet ederim," kelimeleriyle karşılık verilir.

5- Beni İsrail suresinin sonunda

وَ كِبْرَهُ تَكْبِيرًا

(O'nun yüceliğini, hakkıyla beyan et,) kelimeleri geldiğinde,

اللَّهُ أَكْبَرُ

"Allah en büyüktür," diye karşılık verilir.

6- Nerede Cennet'ten bahsedilirse,

اللَّهُمَّ ادْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ

"Ey Allahım! Bizi kendi rahmetine dahil et!" denir. Bunda, Cennete götürecek iyi ameller ve istikamet için dua vardır.

7- Her nerede "azap"tan bahsedilirse,

اللَّهُمَّ لَا تُعَذِّبْنَا

¹ Ali İmran, ayet 19

² Beni İsrail, ayet 112

"Ey Allahım! Bize azap verme," diye dua edilir. Bu, azap ve cezaya sebep olacak kötü amellerden korunmak için duadır.

"Eğer suyunuz (yerin) derinliklerinde kaybolursa, O'nun dışında size pınarların suyunu, kim getirecek?" geldiğinde,

8- Her ne zaman, Vakıa suresinde de yer alan

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

"Yüce Rabbinin adıyla tesbih et," okunduğunda ya da dinlendiğinde,

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ

"Büyük azamet sahibi olan Rabbim pakdır," denir.

9- Her nerede,

سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى

"Yüce şan sahibi Rabbinin adını tesbih et" okunduğunda ya da dinlendiğinde,

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى

"Yüce şan sahibi Rabbim, her türlü ayıptan pakdır," denir.

10- Kıyamet suresinde,

أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَدِرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ

"O, (Allah) ölüleri diriltmeye daima gücü yeten değil mi?" geldiğinde,

بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

"Bilakis, Şüphesiz O, her istediğini yapmaya kadirdir," denir.

11- Mülk suresinin son ayeti,

فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَّعِينٍ

¹ Âlâ suresi

² Kıyamet suresi, ayet 41

اللَّهُ يَأْتِينَا بِهِ وَهُوَ رَبُّ الْعَالَمِينَ

"Ancak Allah onu bize getirecektir ve O, bütün kainatın Rabbi'dir," diye karşılık verilir.

12- Kuran-ı Kerim'in çeşitli yerlerinde "istiğfar edin" emri vardır. Mesela: Bakara suresi ayet 200, Nisa suresi ayet 107, Hûd suresi ayet 53 vesaire. Oralarda, "Estağfirullah" (Ben Allahın bağışlamasını dilerim,) denir.

13- Ğaşiye suresinin sonunda,

إِنَّا إِلَيْنَا يَا بَهُمْ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ

"Şüphesiz dönüşleri, ancak Bizedir. Ardından onlara hesap sormak (da) Bize aittir." ayetleri okunduğunda ya da dinlendiğinde,

اللَّهُمَّ حَاسِبُنِي حِسَابًا يَسِيرًا

"Ey Allahım! benim hesabımı kolaylaştır," diye dua etmek gerekir.

14- Tîn suresinin sonunda,

أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ

"Allah, karar verenlerin en (iyi) karar vereni değil midir?" ayeti geldiğinde,

بَلَىٰ وَ أَنَا عَلَىٰ ذَلِكَ مِنَ الشَّاهِدِينَ

"Elbette öyledir, ve ben buna şahitlik edenlerdenim," denir.

15- Nasr suresinde,

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ

"Rabbinin hamdı ile tesbih et ve O'ndan bağışlanmayı dile" geldiğinde,

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا
وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي

"Paksın Sen Ey Allah! Kendi hamdınla birlikte ey Rabbimiz. Allahum beni bağışla," denir.

16- Vakıa suresinin aşağıdaki ayetleri geldiğinde altlarına yazdığımız karşılıklar verilir.

۱ ءَ أَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ

"O (nutfeyi) siz mi yarattınız, yoksa Biz mi yarattınız?" geldiğinde

بَلْ أَنْتَ يَا رَبِّ

"Bilakis, bunu yapan sadece Sensin ey Rabbim" denir.

65. ayet

۱ ءَ أَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ

"O (ağacı) siz mi yetiştiriyorsunuz, yoksa yetiştiren Biz miyiz?" geldiğinde,

بَلْ أَنْتَ يَا رَبِّ

"Bilakis, onu yetiştiren sadece Sensin ey Rabbim, değersiz bir tohumu büyük bir ağaç yaparsın" denir.

70. Ayet,

۱ ءَ أَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ

"Onu bulutlardan siz mi indirdiniz, yoksa (onu) indiren Biz miyiz?" geldiğinde,

بَلْ أَنْتَ يَا رَبِّ

(Ey Rabbim, şüphesiz onu indiren sadece Sensin,) denir.

73. Ayet,

۱ ءَ أَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنشِئُونَ

"O (ateşin) ağacını siz mi yarattınız, yoksa (onu) yaratan Biz miyiz?" geldiğinde,

بَلْ أَنْتَ يَا رَبِّ

"Ey Rabbim, şüphesiz o ateşin ağacını yaratan sadece Sensin," denir.

17- Yasin suresinin 79 ayeti

مَنْ يُحْيِ الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ

"Kemikler çürüdüktan sonra, bunları bir daha kim yaratacak?" geldiğinde

يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ

Yasin suresi ayet 80: "Onları ilkin yaratmış olan, kendilerini tekrar yaratacaktır. O, her yaratığın durumunu çok iyi bilendir," denir.

82. ayet,

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

بِقَدْرِ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ

"Gökleri ve yeri yaratan (Allah'ın) bunlar gibi bir başkasını yaratmaya (da) gücü yetmez mi?" geldiğinde,

بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ

"Elbette (yeter!) O, çok yüce Yaratıcı ve çok bilendir," denir.

18- Şems suresinin 9. Ayeti,

فَالْهَمَّهَا فَجُورَهَا وَتَقْوِيَهَا

"O, (insanın) doğasına, kötülük (yollarını) ve takva (yollarını ayırt etme yeteneğini) yerleştirmişti," geldiğinde,

¹ Vakıa, ayet 60

Maneviyat

اللَّهُمَّ اتِّ نَفْسِي تَقْوِيهَا وَ زَكَّيْهَا
أَنْتَ خَيْرٌ مَنْ زَكَّيْتَهَا أَنْتَ وَلِيُّهَا وَ مَوْلَاهَا

"Allahum! Benim nefsimi takva yerleştir ve nefsimi temiz kıl. En iyi pak kılan sadece Sensin, o (nefislerin) dostu ve sahibi sadece Sensin," denir.

19- Ahzap suresinin 57. Ayeti,

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

"şüphesiz Allah, (bu) Peygamber'e Kendi rahmetini indirmektedir. O'nun melekleri (de şüphesiz kendisine dua ederler.) Ey inananlar, sizler (de bu Peygamber'e) her zaman salâvat getirin ve

kendisine (büyük bir cořku içinde) daima selam gönderin."

Bu ayet okunduğunda ya da dinlendiğinde namazdaki gibi durud (salavat) okunur. Yahut en azından,

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ

وَ بَرَكَاتُهُ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ - (آمين)

"Ey Nebi ^{sallallahü aleyhi vesellem}! Allahın rahmetleri ve bereketleri senin üzerine olsun. Ey Allahum! Muhammed'in ^{sallallahü aleyhi vesellem} üzerine rahmetlerini ve bereketlerini indir. Amin" denir.

Hazırlayan: Osman şeker

KAYNAK: Meanings of the difficult words of The Holy Qur'an (Urdu-English)

Dini Bilgiler Birinci Bölüm: Allah, İslam, Kuran-ı Kerim

Soru 1: Allah'ın ^{celle celalühü} zatî ismi ve manası nedir?

CEVAP: Zatî ismi Allah'tır. Allah; her iyiliği içinde toplayan, hiçbir eksikliği olmayan, pak ve temiz demektir. Allah'ın ^{celle celalühü} bu zatî ismi başka hiç kimse için kullanılamaz.

Soru 2: Allah'ın ^{celle celalühü} kaç tane sıfatı Kuran-ı Kerim'de beyan edilmiştir?

CEVAP: 104 tane sıfatı Kuran-ı Kerim'de zikredilmiştir. Mesela; ErRahman, ErRahim, ElHayy, El-Kayyum

Soru 3: Allah'ın ^{celle celalühü} var olduğuna dair, Kuran-ı Kerim'den bir delil söyleyiniz.

Cevap: Galebe-yi Rüsûl yani Peygamberlerin daima galip gelmesi.

كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي

Allah, "Ben ve peygamberlerim mutlaka galip geleceğiz," diye yazmıştır.

Soru 4: İslam'ın manası nedir?

Cevap: İtaat etmek, emirleri kabul etmek.

İslam nedir? Allah ^{celle celalühü} için kendini feda etmektir. Allah ^{celle celalühü} rızası için kendi isteklerini terk etmektedir.

Soru 5: İslam'ın temel şartlarını söyleyiniz,

Cevap: İslam'ın temel şartları beş tanedir.

- Kelime-i Şehadet,
- Namaz,
- Oruç,
- Zekat,
- Hac.

Soru 6: Kelime-yi tayyibe'yi yazınız.

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ الرَّسُولُ اللَّهُ

Allah'tan ^{celle celalühü} başka ilah yoktur.

Muhammed ^{sallallahü aleyhi vesellem} O'nun resulüdür.

Soru 7: İmanın şartları kaçtır? Nelerdir?

Cevap: İmanın şartları altıdır.

- Allah'a ^{celle celalühü},
- Allah'ın ^{celle celalühü} meleklerine
- Allah'ın ^{celle celalühü} kitaplarına
- Allah'ın ^{celle celalühü} peygamberlerine
- Ahiret gününe
- Hayır ve şerrin Allah'tan ^{celle celalühü} olduğuna iman etmektir.

Soru 8: Kuran-ı Kerim'in surelerinin, ayetlerinin, rükularının ve kelimelerinin sayılarını söyleyiniz.

Cevap: Surelerin sayısı: 114

Ayetlerin sayısı: 6348

Rükuların sayısı: 558

Kelimelerin sayısı: 86 bin 430

Not: Ayet ve kelimelerin sayısında ihtilaf vardır. Çünkü bazı insanlar "bismillah"ı her surenin ayeti sayarlar, bazıları ise saymazlar. Bunun gibi bazılarının göre birkaç cümle birleşerek bir ayet olur, ama bazılarının göre o tam bir ayet sayılmaz. Yoksa herkese göre, bil ittifak, Kuran-ı Kerim bismillah'ın be'sinden, vennasın sin'ine kadar aynen Resulüllah'a ^{sallallahü aleyhi vesellem} nazil olduğu gibidir.

Soru 9: Kuran-ı Kerim'in cem ve tedvin edilmesi (toplanması ve düzene konulması) hakkında kısaca bilgi veriniz.

Cevap: Hz. Resulüllah ^{sallallahü aleyhi vesellem} bizzat kendisi Allah'ın ^{celle celalühü} vahyine göre Kuran-ı Kerim'i cem etti (topladı) ve Allah'ın ^{celle celalühü} vahyine göre sıraya koyup, yazdırarak koruma

altına aldı. Yazılmış olan bu Kuran-ı Kerim'e Hz. Ebubekir ^{radiyallahü anh} kendi hilafeti döneminde vahiy katibi olan Hz. Zeyd Bin Sabit ^{radiyallahü anh} vasıtasıyla bir kitap şeklini verdi. En sonunda, Hz Osman ^{radiyallahü anh} kendi hilafeti zamanında aynı İlahî Kitabın kopyalarını yaptırarak tüm İslam ülkelerine birer kopya gönderdi. Böylece Kuran-ı Kerim'i dünyaya yaydı. Bugün Kuran-ı Kerim bu şekilde bizim elimizdedir.

Soru 10: Kuran-ı Kerim'in korunması ile ilgili Yüce Allah ^{celalühü} ne söz vermiştir?

Cevap:

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

"Şüphesiz bu zikri, Biz indirdik. Bunun koruyucusu (da,) Biz olacağız."

Soru 11: Kuran-ı Kerim'in ilk iki ve son iki suresinin ismi nedir?

Cevap: İlk iki sure; Fatiha suresi ve Bakara suresi

Son iki sure; Felak suresi ve Nas suresi

Son iki surenin her ikisine muavvezeteyn de denir. Çünkü bu iki sure "Kul eûzü" (De ki sığınıyorum) kelimeleri ile başlar. Her iki surede ahir zaman fitnelerinden korunma duası öğretilmiştir.

Soru 12: Kuran-ı Kerim'in en uzun ve en kısa sureleri hangileridir?

Cevap: En uzun sure, Bakara suresidir

En kısa sure, Kevser suresidir.

Soru 13: Nazil oluşu (inişi) bakımından ilk ve son ayetler hangileridir?

Cevap: İlk nazil olan ayet; Alak suresi, 2. ayet

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ

"(Her şeyi) yaratan Rabbinin adıyla oku!"

Son nazil olan ayet; Bakara suresi, 282. ayet

وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ

"Allah'a döndürüleceğiniz günden korkun."

Son nazil olan ayetle ilgili çeşitli rivayetler vardır. Meşhur bir rivayete göre bu ayet zikredilmektedir.

Soru 14: Kuran-ı Kerim'in şu anki haline göre ilk emir hangisidir?

Cevap: Bakara suresi, ayet 22

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

"Ey insanlar, takva sahibi olasınız diye sizi ve (sizden) öncekileri yaratan Rabbinize ibadet edin."

Soru 15: Bakara suresinin ilk onyediyetinde hangi gruplardan bahsedilmektedir? Onların isimlerini söyleyiniz.

Cevap: Üç gruptan bahsedilmektedir.

- 1- Muttaki
- 2- Kafir
- 3- Münafık

Soru 16: Kuran-ı Kerim'in hangi suresinin başında besmele yer almaz? Sebebi nedir?

Cevap: Tevbe suresinden önce besmele yoktur. Çünkü Tevbe suresi, bir önceki Enfal suresinin bir parçasıdır.

Soru 17: Kuran-ı Kerim'in hangi suresinde besmele iki defa vardır?

Cevap: Neml suresinde. Birinci defa başlangıçta, ikinci defa 31. ayetinde yer alır.

Soru 18: Kuran-ı Kerim'den herhangi üç duayı söyleyiniz.

Cevap:

1. Bakara suresi ayet 251:

رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ

"Ey Rabbimiz, bize dayanma gücü ver ve adımlarımızı sağlamlaştır ve kâfirlere karşı bize yardım et,"

2. Taha suresi, ayet 115:

رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا

"Ey Rabbim! Benim ilmimi artır."

3. Bakara suresi, ayet 202:

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ
النَّارِ

"Ey Rabbim, bize bu dünyada (da) iyilik, ahirette (de) iyilik ihsan eyle (ve) bizi ateş azabından koru,"

Soru 19: Hz. Resulüllah'ın ^{sallallahü aleyhi vesellem} mübarek ismi Kuran-ı Kerim'de kaç defa geçmektedir? Herhangi birini söyleyiniz.

Cevap: Dört defa geçmektedir.

- Al-i İmran suresi 145,
- Ahzap suresi 41,
- Muhammed suresi 3,
- Fetih suresi 30

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ
رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ

"Muhammed, Allah'ın peygamberidir. Onunla birlikte olanlar, kâfirlere karşı çok sert, kendi aralarında (ise) merhametlidirler."

Soru 20: Hz. Resulüllah'ın ^{sallallahü aleyhi vesellem} hatemennebiyyin ve rahmetün lilalemin oluşundan hangi sure ve hangi ayetlerde bahsedilmektedir?

Cevap: Hatemennebiyyin oluşu Ahzap suresi

41. Ayet:

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ
وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ

"Muhammed, sizler gibi erkeklerin hiçbirinin babası değildir. Ancak o, Allah'ın Resûl'üdür, (hatta daha da üstündür. Yani o,) peygamberlerin mührüdür."

Rahmetün lil alemin oluşu, Enbiya suresi 108.

Ayet:

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

"Biz seni âlemlere, ancak rahmet olarak gönderdik."

Soru 21: Kuran-ı Kerim'in, isimleri peygamberlerin isimlerinden alınmış olan surelerini söyleyiniz.

Cevap: Yunus, Hûd, Yusuf, İbrahim, Muhammed ve Nuh sureleri.

Soru 22: Kuran-ı Kerim'de geçen şeriat ve rilmemiş olan peygamberlerin isimlerini söyleyiniz.

Cevap: Hz. İbrahim ^{aleyhisselam}, Hz. Lut ^{aleyhisselam}, Hz. İsmail ^{aleyhisselam}, Hz. İshak ^{aleyhisselam}, Hz. Yakup ^{aleyhisselam}, Hz. Yusuf ^{aleyhisselam}, Hz. Hûd ^{aleyhisselam}, Hz. Salih ^{aleyhisselam}, Hz. Şuayb ^{aleyhisselam}, Hz. Harun ^{aleyhisselam}, Hz. Süleyman ^{aleyhisselam}, Hz. İlyas ^{aleyhisselam}, Hz. Yunus ^{aleyhisselam}, Hz. Zülkifl ^{aleyhisselam}, Hz. Elyesa ^{aleyhisselam}, Hz. İdris ^{aleyhisselam}, Hz. Eyyüb ^{aleyhisselam}, Hz. Zekeriyya ^{aleyhisselam}, Hz. Yahya ^{aleyhisselam} ve Hz. İsa ^{aleyhisselam}

Soru 23: Kuran-ı Kerim’de hangi sahabenin ismi geçer. O surenin ismini söyleyiniz.

Cevap: Hz. Zeyd Bin Harisa ^{radiyallahü anh}, Ahzap suresi 38

Soru 24: Hatmi nübüvvetin şanı, İsa’nın ^{aleyhisselam} vefatı ve Mesih-i Mevud’un ^{aleyhisselam} doğruluğunu ispat eden birer ayet söyleyiniz.

Hatmi nübüvvetin şanı: Nisa suresi 70. Ayet

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا

“Kim Allah’a ve bu Peygamber’e itaat ederse, onlar Allah’ın nimetlendirdiği nebler, sıddikler, şehitler ve salihlerden ola-caklardır. Onlar, ne güzel arkadaşlardır!”

İsa’nın ^{aleyhisselam} vefatı: Maide suresi 118. Ayet

وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ

“Ben aralarında bulunduğum müddetçe, onlara gözeticiydim. Ancak Sen canımı aldıktan sonra, onları gözeten bizzat Sendin.”

Mesih-i Mevud’un ^{aleyhisselam} doğruluğu: Yunus suresi, 17. Ayet

فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِنْ قَبْلِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

“Bundan önce (de) ben, aranızda uzun bir müddet yaşadım. (Yine de) akıl etmez misiniz?”

Hz. Mesih-i Mevud ^{aleyhisselam} şöyle buyurur:

“Düşününüz ki sizi bu silsileye (Cemaate) çağıran zat, ne kadar yüksek marifet derecesindedir ve ne kadar deliller sunmaktadır. Siz beni, iddiamdan önceki yaşantım hakkında her hangi bir suç veya ayıp, iftira, yalan veya aldatma ile suç-

layamazsınız. (Eğer böyle olsaydı) bu şahsın önceden yalan ve iftira alışkanlığı vardı, şimdi de yalan söylüyor olabilir diye düşünebilirdiniz. Aranızdan kim benim geçmiş yaşantımı eleştirebilir? Kısacası bu Allah’ın ^{celle celalühü} lütfudur ki O, beni başlangıçtan itibaren takva üzerinde tuttu. Düşünenler için bu bir delildir.”

Zemidar Gazetesinin Müdürü Molvi Zafer Han Ali Sahib’in babası ve Zemidar Gazetesinin kurucusu, Münşi Siracüddin Ahmed Sahip Mesih-i Mevud ^{aleyhisselam} ile ilgili şöyle yazmıştır:

“Biz gözlerimizle gördüğümüze tanıklık ediyoruz ki (Mirza Gulam Ahmed ^{aleyhisselam}) gençliğinde bile Salih ve takva sahibi ermiş bir kişiydi. İşten geldikten sonra o bütün vaktini dini mütalaa ederek geçirir, halk arasına pek çıkmazdı. 1877’de bir gece Kadiyan’da biz onun evinde misafir olma şerefine eriştik. O günlerde de kendileri ibadet ve zikri ilahiye o kadar dalmış durumdaydı ki misafirler ile de çok az konuşuyordu.”

Vekil Gazetesi Amritsar Mesih-i Mevud ^{aleyhisselam} ile ilgili şöyle yazmıştır:

“Karakter bakımından Mirza Sahib’de küçücük bir siyah leke bile gözüküyor. O tertemiz bir insan hayatı yaşadı. O, bir muttaki olarak hayat sürdürdü. Kısacası, hem ahlak, alışkanlık ve sevilen güzel işler, hem de Hindistan’daki Müslümanlara yaptığı dini hizmetler ve din sempatisi bakımından Mirza Sahib’in hayatının ilk elli senesi onu öyle mümtaz bir seviyeye ulaştırdı ki diğerleri onu örnek almayı temenni ettiler.”

Soru 25: Kadir gecesi ne demektir?

Cevap: Bu mübarek gece, Kuran-ı Kerim’in nazil olmaya başladığı gecedir. Onun fazileti ile ilgili Yüce Allah ^{celle celalühü} şöyle buyurmuştur:

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ

“Kadir gecesi, bin aydan daha iyidir.”

H.z. Resulü Allah ^{sallallahü aleyhi vesellem} Ramazan ayının son on gününün tek gecelerinde kadir gecesini aramamızı emretmiştir. O gece Allah ^{celle celalühü} kullarına çok yakın olur ve onların dualarını kabuliyetle şerefendirir. H.z. Mesih-i Mevud'a ^{aleyhisselam} göre, içinde Allah ^{celle celalühü} tarafından görevlendirilmiş bir memur gönderilen karanlık bir çağa da leyletü'l kadir denir.

Soru 26: Kuran-ı Kerim ne kadar zamanda nazil oldu?

Cevap: Yaklaşık 23 yılda nazil oldu.

Soru 27: Kuran-ı Kerim'de bahsedilen meyveleri söyleyiniz.

Cevap:

- Rumman (nar),
- İnebün (üzüm),
- Ettin (incir),
- Tal'un (muz),
- Ezzeytun (zeytin),
- Ennehru (hurma)

Soru 28: Kuran-ı Kerim'de hangi hayvanlardan bahsedilmektedir?

Cevap:

- Elcemelü (Deve),
- Ganemün (Keçi),
- Ezzanu (koyun),
- Bakara (inek),
- Elkelbü (köpek),

- Elhinziru (domuz),
- Elhaylü (at),
- Elbiğalu (katır),
- Elhımaru (eşek),
- Elfilü (fil),
- Kasveratün (arслан),
- Elgiredetü (maymun),
- Ezzi'bu (kurt),
- Ennağcetü (koyun),
- Iclün (dana).

Soru 29: Kuran-ı Kerim'de bahsedilen Allah ^{celle celalühü} tarafından helak edilmiş kavimlerden bazılarını söyleyiniz.

Cevap:

- Nuh kavmi (Ermenistan bölgesinde yaşarlardı)
- Ad Kavmi (H.z. Hud'un ^{aleyhisselam} kavmi)
- Semud Kavmi (H.z. Salih'in ^{aleyhisselam} kavmi)
- Ashab-ül Ras (Semud kavminin bir uzantısıydı)
- Ashab-ül Eyke (H.z. Şuayb'in ^{aleyhisselam} kavmi)
- Lut Kavmi (H.z. Lut'un ^{aleyhisselam} kavmi)
- Firavun Kavmi (H.z. Musa ^{aleyhisselam} ve İsrailoğullarına zulmeden millet)
- Ashab-ül Fîl (Yemen valisi Ebrehe'nin emrinde Kâbe'ye saldıran bir millet)

Soru 30: Kuran-ı Kerim'i tefsir eden geçmiş müfessirlerden birinin ismini söyleyiniz.

Cevap: Allame Fahrüddin Razi ^{aleyhirrahme} (Tefsir-i Kebir'in yazarı)

“Hz. İsa İlah Olamaz” İncil ve Tevrat Işığında

7. Bölüm

İsa'nın^{aleyhisselam} Allah'ın oğlu olması

Hıristiyanlığın hiçbir delile dayanmadığı bir gerçektir. Bilindiği gibi her iddia delile muhtaçtır.

Sadece Hıristiyanlar değil başka bazı dinlere mensup olanlar da kendi büyükleri veya dinlerinin kurucusunun ilah ya da tanrı oğlu olduğunu iddia ederler. Hıristiyanlara göre hangi delile göre diğer din mensuplarının iddia ettikleri ilah değilse, aynı delile göre İsa da ilah olamaz.

Hindular vs. de kendi ilah kabul ettiklerinin mucizelerini anlatırken, Hıristiyanların Hz. İsa^{aleyhisselam} hakkında anlattıklarından daha abartılı bir şekilde anlatırlar.

Kur-an'ı kerim'in Tevbe suresinin 30. ayetinde Allah'ü Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

“Yahudiler, “Üzeyir Allah'ın oğludur,” derler. Hıristiyanlar (da), “Mesih Allah'ın oğludur,” derler. Bunlar, ağızlarından (çıkan boş) sözlerdir. Onlar, sadece daha önce kâfirlik etmiş olanların sözlerini taklit ediyorlar. Allah, onları helâk etsin! Onlar (doğruluktan,) nasıl (da) uzaklaştırılıyorrlar!”

Şunu da söylemekte fayda vardır ki; bütün Hıristiyanlar Hz. İsa'nın^{aleyhisselam} Allah'ın oğlu olduğunu iddia etmezler. Hz. İsa'ya^{aleyhisselam} sadece bir peygamber olarak inanan Hıristiyanlar da mevcuttur. Hatta Yahudiler arasında Musevî şeriata bağlı olduğu halde Hz. İsa'ya^{aleyhisselam} Mesih olarak inanan Yahudiler de vardır. Hıristiyanların bir grubu İsa Mesih Allah'ın oğludur derken, Yahudilerin bir kısmı da Üzeyir Allah'ın oğludur derler.

Şimdi bu ayette Allah'ü Teâlâ; Hıristiyanlar kendilerinden önceki kâfirlerin ve inkârcıların, pey-

gamberlerin yolundan gitmemiş olanların laflarını taklit ettiler, diyor. Bunun delili olarak Kutsal kitap olan Eski Ahit'e ve Yeni Ahit'e baktığımızda, sadece Hz. İsa^{aleyhisselam} için oğul ifadesi kullanılmadığını görüyoruz.

Birisine *oğul* veya *oğlum*, üç sebepten dolayı denilir. Herhangi bir akrabalık bağı olmadan sevgi ifadesi olarak söylenir. İkincisi, evlatlık aldığımız birisine öz oğlumuz olmadığı halde oğlum deriz.. Üçüncüsü kendi kanımızdan, canımızdan olan öz oğlumuz oğlum deriz.

Şimdi eğer kutsal kitap sadece Hz. İsa'ya^{aleyhisselam} oğlum diye hitap etti ise ve başkasına böyle hitap edilmedi ise, o zaman Hıristiyanlar iddialarında belki haklı olabilirlerdi. Ama eğer bu ifade Kutsal Kitap'ta başkaları için de kullanıldıysa o zaman Hıristiyanların iddiaları boş ve abartmaktan ibarettir.

Diğerleri de kendi kitaplarında nakledilmiş olan yazılmış olan şeyleri sadece ortaya koyuyorlar, Hıristiyanlar da. Din hikâyeden ibaret olamaz, iddialar ise delile muhtaçtır.

Eski Ahit'te Mısırdan Çıkış diye bir kitap vardır. Bunun 4. Bölümün 21 ve 22. Ayetinde:

“RAB Musa'ya, “Mısır'a döndüğünde, sana verdiğim güçle bütün şaşulası işleri Firavun'un önünde yapmaya bak” dedi, “Ama ben onu inatçı yapacağım. Halkı salıvermeyecek.

Sonra Firavun'a de ki, 'RAB şöyle diyor: İsrail benim ilk oğlumdur.”

Allah İsrail benim ilk oğlumdur diyor. Peki, bu radaki ifade ile, Hz. İsa'nın^{aleyhisselam} oğul olması arasında ki fark nedir?

Eski ahitte Birinci tarihler kitabının 22. Bölümü 9-10. Ayetinde diyor ki

"Ama barışsever bir oğlun olacak. Onu her yandan kuşatan düşmanlarından kurtarıp rahata kavuşturacağım. Adı Süleyman olacak. Onun döneminde İsrail'in barış ve güvenlik içinde yaşamasını sağlayacağım.

Adıma bir tapınak kuracak olan odur. O bana oğul olacak, ben de ona baba olacağım. Onun krallığının tahtını İsrail'de sonsuza dek sürdüreceğim."

Görüldüğü gibi bütün bunlar sevgi ifadeleridir. Aksi takdirde bunlar gerçek ifadelerdir denirse o zaman Allah'ın bir hanımının olması lazımdır. Hanımı yoksa oğlu zaten olamaz. Kuran-ı Kerim bu gerçeği şu şekilde ifade etmiştir:

O, gökleri ve yeri hiçbir örneği olmadan, yoktan yaratandır. Evladı nasıl olabilir? Oysa O'nun, hiç bir zaman bir karısı yoktu. O, her şeyi yarattı ve her şeyi çok iyi bilendir.¹

Eski Ahit Mezmurlar 68. Bölümü 5. Ayette

"Allah kendi mukaddes meskeninde öksüzlerin babası ve dul hanımların hâkimidir."

Allah öksüzlerin babasıdır diyor.

Mezmurlar 82. Bölüm, ayet 3 den 6 ya kadar bu şekilde devam ediyor ancak ben kısa bir bölümünü okuyacağım.

Allah'ü Teâlâ hâkimlere kadınlara adaletli davrananlara 6. Ayette şöyle demiştir;

"ben dedim siz ilahlarsınız"

Çünkü hâkimler adaletli davranmak zorundadır ve hâkim kadı koltuğuna oturduğu zaman aslında bu manada Allah'ın temsilcisidir. Adaleti savunmak, adaleti sergilemek ve adaletli davranmak zorundadır. Allah-u Teâlâ Mezmurlar kitabına göre diyor ki

"ben dedim siz ilahlarsınız ve siz hepiniz yüce olanın oğullarısınız"

Görüldüğü gibi Tevrat'a göre bütün hâkimler Allah'ın oğullarıdır.

Mezmurlar 89. Bölüm ayet 26 ve 27

"O beni çağıracak; "sensin babam, Allah'ım kurtuluşun kayası." Bende onu ilk oğlum dünya krallarının en yükseği kılacağım."

Burada da Hz. İsa'dan^{aleyhisselam} başkasına da oğul diye hitap ediliyor.

İncil'in bir kitabı olan yeni Ahitte Romalılar kitabı, 9. Bölümü ayet 3-4 de şöyle diyor:

"Kardeşlerimin, soydaşlarım olan İsraililerin uğruna, ben kendim lanetlenip Mesih'ten uzaklaştırılmayı dilerdim. Evlatlığa kabul edilenler, Tanrı'nın yüceliğini görenler onlardır."

İncil, Yuhanna 'ya göre 1. Bölüm ayet 12 de açıkça

"Ancak, kendisini kabul edip adına iman edenlerin hepsine Tanrı'nın çocukları olma hakkını verdi." diyor.

Açıkça görüldüğü gibi, kim iman sahibi ise, Mümin ise oğul vasfına sahip olur diyor. Eski ve yeni Ahit'in bütün ifadelerinden anlaşılan sadece Hz. İsa^{aleyhisselam} değil, mümin olanların hemen hepsi, iyi işler yapanların hemen hemen hepsi oğulluk vasfına sahiptirler. Allah'ü Teâlâ onlara benim oğlumsunuz demiştir.

Yuhanna 8. Bölüm 47. Ayet

"Allah'tan olan, Allah'ın sözlerini dinler. Onun için siz dinlemiyorsunuz çünkü Allah'tan değilsiniz."

Demek ki Allah'tan olan kimdir anlamak istiyorsak, Allah'ın sözünü kim dinliyorsa o Allah'tandır, insandan değil, dünyadan değildir. Bunlar hepimizin kendi dillerimizde kullandığımız ve her gün kullanılan mecazi ifadeleridir.

¹ Enam suresi, ayet 102

İncilin bu söylediği yeni bir şey değildir. Hristiyanlar bu ifadeleri yanlış anladılar veya doğru anladıkları halde kasten yanlış sundular.

Resullerin İşleri adında bir kitap var. Onun 17. Bölümü ayet 28 de diyor ki;

"Nitekim, `O'nda yaşıyor ve deviniyoruz; O'nda varız.' Ozanlarınızdan bazılarının belirttiği gibi, `Biz de O'nun soyundanız.'"

Bu ayetten de anlaşıldığı gibi Allahın zürriyeti olmak, Allaha yakın olmak demektir.

Peki, bunların hepsi gerçek manada Allah'ın zürriyeti olmayıp manevi olarak Allaha yakın olan kimseler ise o zaman Hz. İsa^{aleyhisselam} aynı ifadeler kullanıldığında nasıl Allahın gerçek oğlu olabilir? Bunu iddialarla değil delillerle ispat etmeleri lazım. Tıpkı Hz. İsa'nın, ilah olduğu suçlamasını delillerle reddettiği gibi. Daha öncede okuduğumuz gibi Hz. İsa'yı^{aleyhisselam} taşlamak istediler. Hz. İsa^{aleyhisselam} ben o kadar iyi işler, hayırlı işler yaptım neden beni taşıyorsunuz benim suçum nedir dedi. Ona dediler ki sen Allah olma iddiasındasın ilah olduğunu söylüyorsun. Bu durumda Hz. İsa'nın^{aleyhisselam} fırsat bulmuşken yapması gereken şu idi. "Eski kitapların hepsinde şu, şu yerde bir Allah'ın geleceği Allah'ın bir oğlunun geleceği ifade ediliyor. Siz nasıl kitabı unuttunuz" demesi gerekirdi. Ama Hz. İsa^{aleyhisselam} Tevrat'ın o yerlerini göstermedi ise kendi davasını delillerle ispatlamak için bir şey sunmadı ise o zaman onun adına başkalarının bir şeyler sunması hiç doğru değildir. Çünkü doğru olsaydı Hz. İsa'nın^{aleyhisselam} kendisi sunardı. Hz. İsa^{aleyhisselam} kendisi şöyle dedi "bakın sizin kitabınızda kadınlara, o iyi insanlara, siz ilahlarsınız denilmedi mi?" Eğer onlara ilahlarsınız diye ifade kullanıldı ise ve bu suç değilse o zaman ben Allah'ın oğluyum dediğimde sizin anlamamız gerekir ki bu ifadeler bir sevgi ifadesidir. Ne onlar gerçek

manada ilahlardır ne de ben gerçek manada Allah'ın oğluyum. O zaman bir sürü ilahın olması lazım, çünkü Tevrat onlara ilah diyor. Âlimlere ilah diyor hatta hâkimlere ilah diyor. Hatta Hz. İsa'nın^{aleyhisselam} dediği gibi kimlere Allah sözü geldi ise onlara yani peygamberlere ilahsınız denildi.

Devam edecek.

Raşit Paktürk

Minhacü't Talibîn'den

Minhacü't Talibîn (Arayanların Yolu) adlı bu eser, Vadedilen Mesih ve Mehdi'nin^{aleyhisselam} 2. Hali-fesi Hz. Mirza Beşiruddin Mahmud Ahmed'in^{radiyallahü anh} 27 Aralık 1925 yılında senelik "Jalsa Sala-na" toplantısındaki konuşmasıdır.

BÖLÜM 8

Dünyada neden genellikle kötülük vardır?

Aklımıza; "eğer kötülüğü bastırma gücümüz varsa neden dünyada daha çok kötülük yaygındır da iyilik daha azdır" gibi bir soru gelebilir.

Bu soruyu ben başka bir konuşmamda cevaplamıştım ama sonra dört-beş arkadaş farklı yerlerde bu soruyu yine sormuşlar. Birden bire nasıl bu kadar gündeme geldiğini bilmiyorum.

Aslında dünyada kötülük fazla değildir, iyilik fazladır. Bir hırsızda hırsızlık denilen kötülük vardır. Ama bunun yanı sıra eğer iyi ahlaklıysa, cömertse, anne babasına iyi bakıyorsa vs. toplamda iyi huyları kötü huylarına göre fazla olur. Tüm ahlakları dikkate alırsak iyilik ahlaksızlıktan fazla çıkacaktır. Genellikle herkeste iyi ahlaklar fazla çıkacaktır, kötü ahlaklar ise daha az. Kötülüklerin iyiliklere göre fazla olma şüphesinin iki kaynağı vardır. Birincisi insanlar dünyada kâfirlerin sayısının müminlere göre fazla olduğunu görür. Sonra birçok kişinin az veya çok günaha karıştığını da görürler. Ama bu iki mesele dünyada kötülüğün iyiliğe göre fazla olduğunu göstermez. Bunlara rağmen iyilik fazladır. İlk hususu yani kâfirlerin müminlere göre fazla olduğunu ele alırsak bunun meseleyi basite indirgememizin sonucu olan bir yanılgı olduğunu anlarız. Gerçek şudur ki dünyada kâfirler fazla değildir, sadece adı kâfir olan insanlar fazladır. Araştırırsak araştırmalarımızı gösterecektir ki birçok insan için gerçek anlamda *itmam-ı hüccet*²² olmamıştır. Zahiri

anlamda onlara kâfir demekten başka çaremiz olmasa da Allah katında onların iç durumu kâfir kelimesini hak eden bir durum değildir. Böylelerine ya başka fırsatlar verilecektir ya da her insanın fitratında olan tevhit ve şirk kavramlarına göre muamele göreceklere. Bu açıdan bakınca gerçek iman, gerçek küfre göre fazladır ve aynı mantıkla iyilik de kötülüğe göre fazladır.

Görünüşte kötülüğün birçok insanda daha fazla olduğu düşüncesi de yanlıştır. Burada sormamız gereken soru birçok insanda kötülüğün olup-olmadığı değil aksine iyiliğin birçok insanda kötülüklerden daha fazla olup-olmadığı şeklindedir. Eğer birçok insanda iyilik fazlaysa dünyadaki toplam iyilik de fazla olmuş olur. Tüm amelleri dikkate alan herkes görecektir ki böyle yapıldığında iyiliğin fazla olduğu ispatlanır. Sözün özü dünyada iyilik kötülüğe göre fazladır.

Bazı insanlar derki "ne olursa olsun; eğer birçok insan şu veya bu şekilde cezalandırılacaksa şeytan (bu davayı) kazanmış olur". Onlara biz diyoruz ki hayır. Yine Allah kazandır. Allah'ın bir kanunu daha vardır. Bu kanuna göre cezasını çeken herkes eninde sonunda cennete gidecektir. Kûr'ân-ı Kerîm:

²³ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

der. Yani insanları *abd* olabilsinler diye yarattım. Bu durumda islahtan sonra ve *abd* olduktan sonra neden cehennemde kalsınlar? Bu gösteriyor ki bir gün herkes cehennemden çıkarılacaktır. Diğer ayetler ve hadisler de eninde sonunda herkesin cennete gide-

²² Kelime anlamı itibarıyla "delillerin tamamlanması" demektir. Yani dinin apaçık bir şekilde anlatıldıktan sonra kişi tarafından tam tamına anlaşılmasına rağmen küfründe devam etmesi. Örneğin iyi bir hoca dersle ilgili her şeyi son derece anlaşılır bir şekilde öğrenciye aktarırsa ve öğrencide bunu

anlayabilecek kapasitede ise o noktada ona itmam-ı hüccet olmuştur. Artık sınanabilir.*

²³ Zâriyât (51) sûresi, ayet 57

ceğini gösterir. Yani en sonunda herkes *abd* olacaktır ve Allah kazanmış olacaktır. O aşamada artık şeytan da yalnız kaldığı için cennete gidecektir. Kendi nefesine göre kaybetmiş olacaktır. Şu anda "şeytan kazanır" diyenler o anda onu yanlarında görünce utanıp yüz çevirecekler. "Biz bunu kazandırıyoruz; oysa bu kendisi buraya gelmiş" diyecekler.

Şimdi yine kemale sahip insanın tarifini hatırlatayım. Kemale ermiş insan ahirette helak olmaktan kurtulabilecek kadar günahahtan sakınan insandır. Ahirette helak olmaktan kastedilen Allah'ın^{celle celalühü} kızgınlığına maruz kalmaktır. Aynı zamanda böyle birisi iyilikler yaparak o kadar güçlenmiştir ki Allah'ın^{celle celalühü} rızasına doğru hızlıca adım atmanın kabiliyetini (bu dünyada) kazanmıştır. Yoksa eninde sonunda zaten herkes bu seviyeye gelecektir.

Günah nedir?

Şimdi de günahın ne olduğunu anlatayım. Günah, ruhumuzu hastalandırıp Allah'ı^{celle celalühü} göremeyecek (veya görmenin netliğini azaltacak) hale getiren amellerdir. Manevi yolculuğumuzu zorlaştıran, engelli hale getiren amellerdir. Böyle amellerden bazıları maddi olup bazıları da manevidir. Maddi olanların birçoğunun zararı açıktır, ortadadır. Örneğin yalan söylemek, adam öldürmek vs.

İyilik nedir?

İyilik insanın ruhunu Allah'ı^{celle celalühü} görebilecek seviyeye getiren amellerdir. Sağlıklı insan iş görebilen, çalışabilen insandır. Oysa doktorlara sorulursa herkeste şu veya bu hastalığın her zaman mevcut olduğunu söylerler. Yani iyilik rüyet-i İlahiyi mümkün kılan ameldir. Bunun da günah gibi maddi ve ruhani kısımları vardır.

Günahın çeşitleri

Bu konuyu tam anlayabilmek için günahın çeşitlerini de anlamak gerekir:

- Kalbin günahı: Bu asıl günahtır.
- Dilin günahı

- Diğer uzuvların günahı (el, kol vs.)

İyiliğin çeşitleri

İyilik de üç çeşittir.

- Kalbin iyiliği: Bu asıldır.
- Dilin iyiliği
- Diğer uzuvların iyiliği (el, kol vs.)

Bu kadar iyilik kabiliyeti varken günah nereden oluşuyor?

Denilebilir ki insanın gelişimiyle ilgili Allah^{celle celalühü} ona bu kadar kabiliyet vermişken, günah içine nereden giriyor, nasıl sirayet ediyor? Unutulmamalıdır ki günahın başlangıcı aşağıdaki sebeplerden olur;

- Birinci sebep cehalet veya ilmin eksikliğidir. Bazen insan doğal ihtiyaçlarını yerine getirirken akli kullanmıyor ve kalıcı sü-kûnet ve rahatı geçici ve kısa vadeli mutluluğu için kurban ediyor.

Cehalet sürekli veya geçici olabilir. Sürekli cehalet zaten bilmemek demektir. Geçici cehalet durumunda insan bilir ama zamanı gelince unutuverir, cahil gibi olur. Bunun sebepleri vardır;

- Hırs. Bu cehaleti doğurur
- Öfke ve birden bire parlamak
- Dayanılmaz ihtiyaç
- Sağlığın bozukluğu
- Aşırı korku
- Aşırı sevgi (bu da cehaleti doğurur)
- Aşırı umut
- Aşırı umutsuzluk
- İnatçılık
- Aşırı arzu veya istek
- İsteksizlik
- Genetik sebepler (Bazen bazı meyiller genetik oluyorlar ve davranışlara hâkim oluyorlar)

Geçici cehalet bu oniki sebepten doğar.

- Günaha sebebiyet veren ikinci konu oturup kalktığımız insanlardır. İnsana taklit etme kabiliyeti verilmiştir. Etrafında ne görürse taklit eder, neticelerini pek umursamaz. Ge-

nellikle anne, baba, arkadaşlar, öğretmenler insanın amellerini etkilerler. Milli örf ve adetlerin (geleneklerin) etkisi de bu sınıfa girer.

c. Yanlış bilgi de günaha sürükler. İnsan bir şeyin doğru olduğunu sanır ama aslında o yanlıştır. Yanlış prensipleri benimser ve uygular.

d. Alışkanlıklar da günaha sebebiyet verir. Bu durumda insan neyin günah olduğunu bilmesine rağmen kendisini durduramaz. Örneğin içkinin günah olduğunu biliyor ve içmemeye de karar veriyor ama dışarı çıktığında bir de bakıyor ki hava çok güzel. Arkadaşlarıyla içkili bir ortama gidip oturuyorlar. Arkadaşları "sen de alsana" deyince evden çıkarken verdiği kararı unutuyor; günah işliyor.

e. Günahın bir sebebi de tembelliktir ve gaflettir. İnsan bir şeyin günah olduğunu biliyor ve alışkanlık kazanmış da olmuyor. Ama bir türlü doğrusunu yapma kuvveti ve arzusu kalbinde oluşmuyor. Her zaman "daha sonra yaparım" diyor ama böylece o an geçiyor ve günaha karışmış oluyor. Peygamber Efendimiz'in sallallahü aleyhi vesellem zamanında da böyle bir olay olmuştu. İhlâslı bir sahabe bir savaşta "istediğim zaman kalkarım; katılırım" diye diye geciktirdi ve katılmaktan mahrum kaldı, leşkerle²⁴ birlikte gidemedi. Yani bazen tembellik de insanı günaha götürür. Böyle insanların içinde onları zorlayıp "hadi kalk ve başla" diyen ses ölmüş olur.

f. Günahın bir sebebi mukayese yapmamak da olabilir. Bu durumda insan "hangisi daha iyi?" sorusuna bir türlü cevap veremiyor, hep zihni karışıyor. Ya da belli duyguların kime karşı ne oranda kullanılması gerektiğine karar veremiyor. Örneğin sevgi iyi bir şeydir ama bir insan annesinin ona ihsanı çok daha fazla olmasına rağmen eşini annesine göre daha çok severse böyle bir yanlışlık yapmış olur. Annesi onu yoktan var etmiştir, oysa

eşiyile olan ilişki bir nevi iş birliğidir, karşılıklıdır. Eşler birbirinin ihtiyaçlarını giderirler.

Bir başka örnek de günümüzde bazı kişilerin "Mirza Sahip²⁵ iyi birisidir ama biz falanca piri kabul ettik" demesidir. Onlar da bir türlü doğru kararı kıyaslayarak veremezler.

g. Günahın bir sebebi zamanın hâkim düşüncelerinin gizli cereyanıdır. Diğer sebeplerin detaylarını açıklamamıştım ama bununkini açıklayacağım çünkü açıklama olmadan sizler için bunu anlamak zor olur.

Birileri özellikle deliller verip kendi düşüncelerini yaymasalar bile düşüncelerin gizli cereyanları yine de etrafı etkilerler. On adet kabadayı veya holigan arasında bir normal insanı oturtun. Diğerleri ağızlarıyla bir şey demeseler de, kalplerindeki pislik onu etkileyecektir. Vâdedilen Mesih'i^{aleyhisselam} ihlâsla seven bir sih delikanlı vardı. Bir seferinde Mevlevi Nuruddin²⁶ vasıtasıyla Vâdedilen Mesih'e^{aleyhisselam} bir mesaj yollamış ve mesajında "son zamanlarda nedense zihnimde ateist düşünceler oluşuyor" demiş. Mevlevi Nuruddin bunu Vâdedilen Mesih'e anlatınca o da "ona söyle, sınıfında oturduğu yeri değiştirsin" demiş. Çocuk da öyle yapmış. Sonradan öğrendik ki yerini değiştirir değiştirmez zihninde oluşan düşünceler de değişmeye başlamış. Eski oturduğu yerin hemen yanında bir ateist çocuk oturuyormuş. Aralarında herhangi bir konuşma geçmemesine rağmen kalbindeki düşünceler onu etkiliyordu.

Düşüncelerin gizli akıntı veya cereyanı kimsenin itiraz edemeyeceği bir gerçektir. Kûr'ân-ı Kerîm ve Peygamber Efendimiz'in sallallahü aleyhi vesellem söyledikleri de bunu ispatlar. Hayvanlarda da bunun örneklerini görmek mümkündür. İki kedinin birbiriyle kavga etmeye kalkışmasına rağmen daha sonra birisinin oradan kavga etmeden ayrılması çok görülen bir şeydir. Aslanlarla ilgili de deneyler yapılmıştır. Beş altı tanesini bir yere

²⁴ Küçük çaplı ordu

²⁵ Vâdedilen Mesih'in ismi Mirza Gulam Ahmed hazretleridir.

²⁶ Vâdedilen Mesih'in birinci halifesi

bırakın, en güçlüsü orada kalacak ve kalanlar kuyruklarını indirip sağa sola kaçacaklar. Böyle bir durumda eğer ortalığa yiyecek atılırsa sadece en güçlü olan yiyecektir, diğerleri harekete geçmeyeceklerdir.

*Mesmerism*²⁷ de düşüncelerle etkilemeye çalışan bir bilim dalıdır. Ben bir seferinde bunu, maneviyata yapılan itirazlara cevap vereyim diye, kendim deniyordum. Büyük annem de oradaydı. Bana "bunların hepsi hokus pokus, işte burada bir kuş var; yapabiliyorsan onu yakala; ancak öyle inanırım" dedi. Ben kuşun gözlerine bakmaya başladım ve böylece onu etkiledim. Yavaş yavaş da yaklaştım. Tam yakalayacakken elimi uzatmamla beraber göz temasımız bozuldu ve kuş uçuştı gitti.

Bir seyyah hikâyelerinden birinde şöyle yazmaktadır: "ormanda deliler gibi sağa sola koşan ama bir türlü oradan uzaklaşamayan bir sincap gördüm. Daha da yaklaştığımda bir yılanın deliğinden başını çıkarıp gözlerini ona dikmiş olduğunu farkettim. Sincap panik içinde koşuyordu ve her seferinde yılan daha da yaklaşıyordu. Sonunda iyice yaklaşıyordu. Tam yılan onu yakalamak üzereyken ben bir taş atarak yılanı korkuttum ve oradan kaçmasını sağladım." Bu o yılanın düşüncelerinin etkisiydi, sincap etkilenmişti ve bir türlü oradan uzaklaşamıyordu, gitgide yaklaşıyordu.

Bir başka seyyah ise şöyle yazmaktadır; "Afrika'da bir kuşu yerde hiçbir şey olmamasına rağmen can çekişir gibi gördüm. Yaklaşınca gördüm ki bir yılan gözlerini ona dikmiş, bakıyor. Yılanı öldürdüm ama sonra kuşa dönüp baktığımda onun da korkudan öldüğünü gördüm."

İngiltere'de biraz farklı deneyler yapılmıştır. Aynı cinsten iki böcek bir araya getirildikten sonra birbirinden sekiz kilometre uzaklaştırıldılar ama onlar yine de birbirini buldular.

Bu düşüncelerin cereyanının neticesinde olmuştur.

Amerika'da bir doktor bir karınca evi yapmış ama etrafını her taraftan iyice kapatmış. Biraz sonra bakmış ki dışarıdan bir sürü karınca eve yapışmış. Açınca görmüş ki aynen içerideki karıncaların bulunduğu yerin yüzeyine yapışmışlardı. İçerideki karıncaların yerlerini değiştirerek deneyi tekrarladı ama sonuç aynıydı. Dışarıdaki karıncalar arada duvar olmasına rağmen içerideki karıncaları bulabiliyorlardı.

Bütün bunlar gösteriyor ki düşüncelerin cereyanı ve akıntısı çok büyük bir gerçektir. Peygamber Efendimiz sallallahü aleyhi vesellem insanlarla bir araya gelince yetmiş kez istiğfar ederdi. Kendisinin etrafındakilerde olabilecek pis düşüncelerden etkileneneğinden korktuğu için değil; bu sadece peygamberlerin, pisliğin yanında bile olmak istememelerinden ileri geliyordu. İstiğfarın sebebi de buydu. Ayrıca böyle toplantılarda kendileri pis olmamalarına rağmen diğerlerinden etkilenebilecek insanlar da olurdu. Peygamber Efendimiz'in sallallahü aleyhi vesellem istiğfarı onlar için de olurdu.

²⁷ Adı Mesmer olan bir Fransız doktor tarafından geliştirilen bir bilim dalı. Hipnotizma.